

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Hinavščina.

Celjski list »Deutsche Zeitung« piše dne 21. januarja 1934 v članku, povzetem iz nemškega inozemskega časopisa, naslednje: »Renegati (narodni odpadniki), ki zatajijo svojo narodnost, vedno trpijo škodo na svojem značaju. Narodnost je dar in naloga od Boga za vsakega posameznika. Tega daru ne sme nikdo nekaznjeno zlorabljeti, tej nalogi se nikdo ne sme nekaznjeno odtegniti. Ljudstvo, ki stremi za tem, da dobi renegate, ne bo s temi ljudmi doseglo nobenega notranjega dobička. To so ljudje z zlomljeno hrbtenico, ki so jih svojci izločili, drugi pa ne priznali, čeprav se napram novemu narodu obnašajo kot 150odstotni narodnjaki, kar moramo tolikokrat doživeti.«

Te besede podpišemo v polnem obsegu. Renegati = narodni odpadniki niso značajni ljudje, ker so se izneverili materinemu jeziku in tistemu narodnemu značaju, ki so ga po božji volji prejeli od svojih staršev. Karkoli ima človek po svoji naravi, je dar božji: tudi narodnost je božji dar. Vsak dar Bog človeku podeli kot nalogo, ki jo mora vršiti, kot talent, ki ga mora uporabljati. Kdor tak dar prezira, kdor tak talent zametuje, ravna proti božji volji ter ne more ostati brez kazni. Narodni odpadniki so ljudje z zlomljeno hrbtenico, moralne spačke in pokveke. Od njih ni ma ljudstvo, ki jih pridobi za se, nobene dobička in nobene časti. Tudi njim ne daje časti, čeprav se v novem ljudskem krogu, ki so se mu pridružili, ponašajo s 150odstotnim patriotizmom. K večjemu jih izrabljajo tako, kakor so Turki porabljali svoje janičarje.

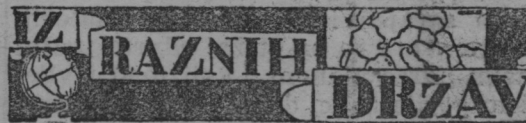
Članku, ki v njem o tem nelepem pojavu razpravljamo, smo dali naslov: Hinavščina. In to s popolno zavestjo in s popolno pravico. Naslovljeno je namreč to na nemške nacionaliste, ker to ugánjajo, kar obsojajo. Narodno renegatstvo (odpadništvo) obsojajo, obenem ga pa tudi gojijo. Nemška nacionalna politika v naših krajih je vedno bila usmerjena v pravcu germanizacije (ponemčevanja): tako je bilo v nekdanji avstrijski državi, tako je tudi danes. V svežem spominu nam je še, kako se je v slovenskih krajih ohranjalo in množilo nemštvo. Pravih, v tej zemlji vzniklih Nemcev je bilo prav malo. Kar jih je bilo, so po večini bili nemški uradniki, od vlade poslani v naša mesta in trge. Drugo, kar se je dičilo z naslovom nemštva, so bili nemškutarji = srake, ki so se dičile z ukradenim pravim perjem.

Takšna je bila prej nemško-nacionalna politika v naših krajih. Sedaj pa je takšno nemško manjšinsko varstvo, kakor ga pojmujejo Nemci v naši slovenski domovini. To varstvo naj bi se raztezalo ne samo na prave Nemce, ki jih je bore malo, marveč tudi na posilinenemce, kakor smo nekdanj vsled pritiska na naše časnike morali olepševalno imenovati neznačajne nemškutarje. Nemci dobro vedo, da jih je premalo, da bi mogli dati zadostno število nemških otrok za manjšinske šole. Zato lovijo otroke slovenskih staršev, ki so ali nezavedni ali pa pod nemškim gospodarskim pritiskom. Kako daleč gre to nelepo lovljenje slovenskih otroških duš v nemške mreže, se vidi iz tega, da služijo temu namenu ne samo nemške kulturne prireditve, marveč tudi od Nemcev prirejena obdarovanja otrok o praznikih in drugih prilikah.

V najsvetlejšo luč pa postavlja početanje Nemcev usoda koroških Slovencev v Avstriji. Politiko narodno-manjšinskega varstva, za katero se tako toplo zavzemajo, ko gre za Nemce, izvajajo napram koroškim Slovincem z brezobzirnim in doslednim ponemčevanjem. Slovence hočejo obvarovati ne za slovenstvo, marveč jih pridobiti za nemštvo s tem, da jih pretvorijo v nemškutarje. To je cilj njihove politike. Ob desetletnici nesrečnega koroškega plebiscita so vse nemške stranke jasno izpovedale, da je njih skupni cilj, priteg-

niti Slovence v nemški kulturni krog, po slovensko rečeno: njih ponemčiti. Temu svojemu vrhovnemu cilju podrejujejo vse ukrepe in vse ustanove na slovenski koroški zemlji: vse šole, ki so same ponemčevalnice od prve do zadnje, vse naprave gospodarske in socialne politike, celo tudi hiše božje, kjer naj bi Slovenci Boga častili na nemški način.

Kako daleč gre hinavstvo take politike, dokazuje poročilo celjske »Deutsche Zeitung« v številki z dne 18. januarja tega leta o »slovenskem zasebnem pouku na Koroškem«. Ker se na Koroškem v vseh šolah slovenski otroci samo ponemčujejo, ker se ne učijo slovenskih črk, da bi znali čitati slovenski katekizem, ker se vobče ne učijo latinice, da ne bi prišli do sposobnosti slovenskega čitanja, je Slovenska krščansko-socialna zveza prosila deželno vladu za dovoljenje, da sme prirejati zasebne tečaje za slovenske otroke od 12. leta naprej. Tozadevno dovoljenje je celjski hitlerjevski list raztrobental kot dokaz »dalekosežnih pravic, ki jih uživa slovenska manjšina v Avstriji«. V resnici pa je to dokaz za to, da so vse koroške šole za slovenske otroke samo ponemčevalnice, z namenom, da se v njih vzgojijo narodni odpadniki. In kaj so narodni odpadniki? Po opredelbi hitlerjevskega lista ljudje brez značaja, ker so zatajili svojo narodnost; ljudje, vredni kazni, ker zlorabljajo božji dar ter se odtegujejo od Boga dani nalogi; ljudje z zlomljeno hrbtenico, ki nikomur ne služijo v čast.

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada Milana Srskiča je podala ostavko dne 25. januarja. Novo vladu je sestavil dne 27. januarja Nikola Uzunovič takole:
predsednik ministrskega sveta Uzunovič Nikola,
minister za zunanje zadeve Jevtič Bogoljub,
minister za notranje zadeve Lazič Živojin,
minister za vojno in mornarico armijski general Stojanovič Dragomir,
minister za finance dr. Djordjevič Milorad,
minister za pravosodje Maksimovič Božidar,
minister za prosveto dr. Šumenkovič Ilija,

minister za trgovino in industrijo ter zastopnik ministra za gozdove in rudnike Demetrovič Jurij,
minister za socialno politiko in narodno zdravje Pucelj Ivan,
minister za gradnje in zastopnik ministra za kmetijstvo dr. Srkulj Stjepan,
minister za telesno vzgojo naroda dr. Hanžek Lavoslav,
minister brez portfelja dr. Andjelinovič Grgur,
minister brez portfelja dr. Kojič Dragutin,
minister brez portfelja dr. Karamehmedovič Hamdija,
minister brez portfelja dr. Kramer Albert.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Ostavka francoske vlade. Pod pritiskom javnega mnenja vsled afere goljufa Staviskega je podal francoski ministrski predsednik Chautemps ostavko celokupne vlade dne 27. januarja.

Anglija in Francija za neodvisnost Avstrije. Nemčija širi neprestano svoj hitlerizem tudi po Avstriji. S pomočjo nemških hujskarij se vršijo pa Avstriji dnevne demonstracije proti Dollfussovemu režimu, atentati in vsakojaki nemiri. Radi teh vznemirjanj se je obrnila Avstrija na Društvo narodov, naj to uredi odnošaje med Avstrijo ter Nemčijo. Omenjena avstrijska pritožba je rodila ta uspeh, da sta se postavili Anglija ter Francija za avstrijsko popolno neodvisnost in da so že pričela mednarodna pogajanja za gospodarsko pomoč Avstriji.

Bolgarski kralj in kraljica sta se odpeljala v spremstvu ministrskega predsednika Mušanova in z več zastopniki dvora dne 24. januarja v Bukarešto, kjer sta bila slovesno in prisrčno sprejeta od romunskega kralja, vlade ter dvora. Listi naglašajo, da gre pri tokratnem kraljevem obisku za ureditev bolgarskega manjšinskega vprašanja v romunski Dobrudži in za romunskega na bolgarskem ozemlju. Posvetovanja se bodo tudi bavila z ustanovitvijo direktne letalske proge med Bukarešto in Sofijo.

Prvo obletnico Hitlerjeve vlade v Nemčiji so svečano proslavili dne 30. januarja in jo ovekovečili z objavo no-

ve upravne razdelitve države na šest upravnih okrožij. Pri vsem tamtamu, katerega so uganjali hitlerjevci ob tej priliki s paradami svojih napadalnih čet, se mora pribiti dejstvo, da preživlja hitlerizirana Nemčija težavno krizo. Proti narodnim socialistom se dviga vedno bolj po razpršitvi marksistov kapitalistična desnica, ki se skriva za monarhizmom in širi nezadovoljstvo. Drugi očiti nasprotniki hitlerizma, ki se upajo nastopati proti vtikanju Hitlerja v zgolj verske in cerkvene zadeve, so nemški katoličani. Ob prvi obletnici Hitlerjeve vlade je pričel v Nemčiji kulturni boj, ki bo lahko imel nedogledne posledice.

Pogodba o nenapadanju med Nemčijo in Poljsko. Dne 26. januarja je bila med Nemčijo in Poljsko sklenjena pogodba o nenapadanju za deset let. Dogovor se mora odpovedati šest mesecev pred potekom. Ako se to ne zgodi, se podaljša pogodba za nadaljnih deset let. Obe državi sta se zavezali, da medsebojnih spornih vprašanj ne bosta reševali z orožjem, ampak le mirnim potom.

Zedinjene ameriške države bodo le gradile 120 novih vojnih ladij. Proračun za zgraditev tega brodogoja znaša 616.250.000 dolarjev.

cenjuje nevarnosti sedanjega časa ter se prilagodi načinu ptičja noja, ki v največji nevarnosti potisne glavo v pesek. V imenu Boga se vladajo večje države, kot so Avstrija in njene sosedje. V imenu Boga se začenjajo temeljni zakoni Zedinjenih držav. V zaupanju v Boga vrši predsednik Roosevelt svoje orjaško delo preosnove ameriškega gospodarstva. V imenu Boga se začenjajo, da omenim samo še eden zgled, ustavne in osnovne zakonske določbe Švice, ki je boljše urejena država, kakor pa marsikatera druga.

Proti krematoriju. Krematorij je zavod za sežiganje mrličev. V naši državi doslej takšnega zavoda še ni. Kdor torej hoče biti deležen dvomljive sreče, da ga po smrti zažgejo, mora se v to svrhu dati prepeljati v inozemstvo. V Gradcu je bil pred nekaj več ko enim letom zgrajen in otvorjen krematorij, kojega vrata so na stežaj odprta tistim našim državljanom, koji med življenjem gorijo želje, da se po smrti zažge njihovo telo. V to svrhu je kajpada treba dosti denarja, ki ga pa danes ni. Zato pa graški sežigalni aparat precej počiva. Za naše svobodomislece, ki so tako željni posmrtnih plamenov, je lasten krematorij san, ki še ni uresničen in ki po njegovem uresnitvenju hrepenijo. Društvena oblika teh teženj se imenuje »Ogenj«, ki ima svoje člane po raznih krajih naše države. Tudi Maribor ni brez njih. Beogradski člani društva »Ogenj« so se zadnji čas odločili, da bodo počeli z graditvijo krematorija v Beogradu. Neki njihov član jim je namreč v to svrhu zapustil 1 milijon dinarjev. Proti tej nakani pa so se začeli puntati tisti ljudje, ki naj bi bili sosedje nameravanega krematorija. Prebivalci predmestja kraljeviča Andreja, kjer naj bi stal krematorij, so priredili zborovanje ter so ostro prote-

stirali proti temu, da bi se v njihovem okolišu zgradil krematorij. Sklenili so energično resolucijo, ki so jo poslali beogradski občini, ministrstvu zgradb, ministrstvu narodnega zdravja in patriarhu Varnavi. Pravoslavna cerkev namreč v tem oziru soglaša s katoliško, da se tistemu, ki se po lastni volji da po smrti zažgati, odreče cerkveni pogreb.

Kako vero sovražijo. Framasonsko geslo se glasi: Vse javno življenje se mora laizirati = poposvetnjačiti, razkristjaniti. To svoje geslo izvaja framasonska loža povsod, kjer le more. Izvaja ga zlasti na Francoskem, kjer je sedaj na krmilu vlada, ki je z ložo istega duha. Framasoni so vplivali na sedanje vlado, naj podržavi radio. Framasonska organizacija »Svobodna misel« je že leta 1927 na svojem zboru v Parizu sklenila resolucijo, naj se radio podržavi in naj se zakonsko prepove prenos verskih govorov po radiu. Sedanja vlada je akuravno izpolnila framasonsko zapoved: podržavila je pariški radio ter prepovedala prenos verskih govorov. Vsako nedeljo je namreč v Parizu kak dober cerkveni govornik — zadnji čas jezuitski pater Peter Lhande — v radiu imel verska predavanja, ki so jih radi poslušali ne le v Franciji, marveč tudi v Belgiji, Švici, Nizozemski in Angliji. Framasone so ta predavanja strašno bodla v ušesa. Zato niso mirovali, dokler niso dosegli pri sedanji vladi prepoved takih predavanj. Proti tej uredbi je protestiral pariški nadškof kardinal Verdier. Protestiral je maršal Lyautey, veliki tvoritelj francoskega kolonialnega cesarstva, ki je na protestnem zborovanju katoliških študentov v Nancyu izjavil: »Za to prepoved se moramo zahvaliti framasonstvu.« Protestiral je za Katoliško akcijo njen predsednik sivolasi general Castelnau, ki si je med svetovno vojno pridobil nesmrtno zaslugue za francosko domovino. Protestne besede, in sicer jako ostre protestne besede je zapisal najuglednejši pariški list »Le temps« (»Čas«), ki ne stoji na krščanskem stališču. List se zgraža nad tem, da se v času, ko se s Staviskyjevim škandalom ponižuje ugled Francije v svetu, valda trudi, da na vsak način oslabi to, kar bi moglo doprinesti k širjenju duha. vpliva Francije. Ker se vlada sklicuje v navedeni uredbi na zakon, ki je izšel pred 30 leti o ločitvi države od cerkve in ki baje nalaga državi nevtralnost (nepriustranost) do vere, piše »Le temps« doslovno: »Framasonska vlada pravi: Država je nevtralna. Država je torej nevtralna, ko gre za to, da radio prenaša razprave o najvišjih vprašanjih iz ust najsposobnejših predstavnikov religije. Ni nevtralna, ko gre za to, da se vpliva na pravosodje, je pa nevtralna, ko gre za dvig morale (poštenosti)! Ali obstoji nevtralnost države v tem, da stoji nepremično in križem-rok, ko gre za to, da se proti napadom na red poudarjajo in povečujejo duhovne vrednote, s katerimi razpolagamo? Ali si vlada domišlja, da bomo mi Francozi dalje trpeli to neumno komedijo državne nevtralnosti, ki povzdiguje kot dogmo (versko resnico) slabost, ohromljenje in moralno od-

S pesmehom o Bogu. V Avstriji je vlada izdelala nov ustavni načrt, ki naj pretvori avstrijsko republiko v krščansko-stanovsko državo. Ta ustavni načrt se začinja z besedami: »V imenu Boga.« Ob teh besedah so se spotaknili kajpada avstrijski socialni demokrati, ki nočejo nič slišati o Bogu, ker pričakujejo odrešenje od nemškega židovskega pisatelja Karla Marksa. Socialnim demokratom so se v zasmehu Boga pridružili čehoslovaški narodni socialisti, ki so zapisali v svojem listu »Česke Slovo« te besede: »Stara avstrijska tradicija (izročilo) je, da se v težavnih položajih zatečejo k božji pomoči. Zato hoče Avstrija sedaj ustanoviti v imenu božjem novo ustavo, ki naj deželo spremeni v krščansko-stanovsko državo. Po božji milosti se je, kolikor se spominjamo, v Avstriji že mnogo začelo, kar pa ni tako milostno poteklo. Tudi novo podvzetje v imenu božjem daje malo jamstva kakor proti Hitlerju, tako proti pojavom razpada v Heimwehru. S pomočjo socialnih demokratov in sploh vseh protifašističnih struj bi se dalo več doseči, kot pa z milostjo božjo.« Češki narodni socialisti so torej na istem stališču kot avstrijski socialni demokrati: rajši z Marksom ko z Bogom. Menda živijo na tem svetu z zaprtimi očmi, da ne vidijo, kam je Marks danes dovedel svoje vernike: komuniste in socialiste. Če se že ogrevajo za Marksa in njegovo zavezništvo, pa bi naj to storili na način, ki ne zasmehuje Boga. Da bi Bog danes ne bil potreben narodom in državam, more misliti in trditi samo kak svobodomislec, ki v svoji zagrizenosti pod-

stavljenje Francije?« List pozivlja vse moralne in razumske sile, naj se mobilizirajo v obrambo tega, kar je najlepše v francoskem bistvu.

Novi stolni prošt.

Sv. oče Pij XI. je imenoval dosedanjega stolnega dekana dr. Maksa Vraberja za prošta lavantinskega stolnega kapitlja.

Novoimenovani g. prošt se je rodil 9. 10. 1877 na Kapli ob severni meji. Po odlično končanih srednješolskih in bogoslovnih študijah je bil posvečen v Mariboru 25. 7. 1901. Kaplanoval je v Makolah, odkoder ga je poslal škof Napatnik v Rim, kjer je dosegel doktorat iz cerkvenega prava. Z naslovom pravnega doktorja je bil kaplan na Vidmu, v Žalcu, v Novi cerkvi ter v Celju. Nadalje je še opravljal ravnateljsko mesto na zavodu šolskih sester v Trstu, bil je obče priljubljen spiritual v mariborskem bogoslovju in profesor cerkvenega prava. Dne 1. decembra 1918 je bil imenovan za stolnega lav. kanonika in februarja 1931 je postal infulirani stolni dekan.

Novi stolni prošt ima kot cerkveni govornik ter je večak v vprašanih cerkvenega prava in cerkvene uprave. Izven cerkve je pridno na delu z vodilnimi nasveti, saj je po smrti blagopojnega prošta dr. M. Mateka predsednik Katoliškega tiskovnega društva in Spodnještajerske ljudske posojilnice.

Z baš prav na kratko opisanim imenovanjem se raduje vsa lavantinska duhovščina in verniki v zavesti, da je odgovorno mesto lavantinskega prošta (prvega za škofom) v najboljših rokah.

Novemu proštu želi »Slovenski gospodar« kot predsedniku Katoliškega tiskovnega društva največ blagoslova ter uspehov na odličnem mestu in pred vsem trdnejšega zdravja!

Novejše politične vesti.

Banovinski svet sklican. Banovinski svet dravske banovine je sklican na zasedanje v pondeljek, 5. februarja. Na

Osebne vesti.

90 let je dočakal dne 19. januarja v župniji Nova cerkev nad Celjem g. Fr. Jankovič. Rodil se je v Stari Loki pri Škofji Loki. Izučil se je klobučarstva in se je naselil po pomočniški dobi v Vitanju kot samostojen klobučar. Oče Jankovič je bil delaven, pravi krščanski mož in v dobi procvita nemškutarije zaveden Slovenec. Po smrti prve žene se je poročil z gospo Antonijo Lešnik, vdovo Tevž. Izročil je svoje posestvo v Vitanju sinu Viktorju, sam se je preselil v Novo cerkev, kjer še sedaj živi. Krepka slovenska korenina je oče g. dr. Fr. Jankoviča, znamenitega zdravnika v Mariboru in ministra v pokoju. Zaslužnemu možu naše iskrene častitke k redkemu jubileju!

KRASTE PRI OTROCIH

(ekceme), prisadi, lišaji itd. se zelo zanesljivo zdravijo z izkušenim zdravilom »Fitonin«. — Razkužuje, odstranjuje srbež, a bolečine prav hitro izginejo. — Steklenica 20 Din v apotekah. Po pošti s povzajem 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 18 pošlje brezplačno: Fiton, dr. z o. j., Zagreb I—78.

dnevnem redu je: 1. obravnava predloga banovinskega proračuna za l. 1934-35; 2. sklepanje o uvedbi banovinske trošarine na vino in žganje; 3. sklepanje o uvedbi občinskih uslužbencev.

Balkanska konferenca v Beogradu. Na Svečnico se sestanejo v Beogradu v svrhu nadaljnih razgovorov o balkanskem paktu (pogodbi) romunski zunanji minister Titulescu, turški zunanji minister, grški zunanji minister in naš zunanji minister g. Jevtič.

Bolgarski kralj Boris se je vrnil iz Bukarešte v Sofijo dne 29. januarja.

Mandat za sestavo nove francoske vlade je prejel od predsednika republike Lebruna dne 29. januarja radikal Daladier, ki je že bil pred kratkim ministrski predsednik. Daladier je iste stranke kakor prejšnji Chautemps, ki je moral odstopiti radi goljufij Staviskega.

Zaščita kmetov in denarni zavodi.

Na razna vprašanja pojasnujemo:

Nekateri so oglas denarnih zavodov, naj kmetje predložijo denarnim zavodom dokaz, da so zaščiteni, tako razumeli, kot da mora vsak kmet prinesiti vsakemu zavodu, kjer je dolžan, predpisano potrdilo občine. Toda mnoge zadruge svoje kmete-dolžnike natančno poznajo in v takih slučajih ni potreba nikakih potrdil. Bilo bi škoda denarja za kolke. Kmet naj torej pri posojilnici povpraša, če ga smatrajo za kmeta in če nima posojilnica nikakih dvomov, mu ni treba nikakih potrdil. Kjer pa so seveda upravičeni dvomi, tam bo pa res moral prinesiti potrdilo. Tako naj se torej razume poziv denarnih zavodov.

Zlato poroko sta obhajala v Škofji vasi pri Celju dne 28. t. m. v ozkem rodbinskem krogu ugledni veleposestnik g. Franc Čepel in njegova soproga gospa Marija. Taki jubileji vzornega krščanskega zakonskega življenja so danes že redek pojav. Bilo še nadalje srečno!

Nesreče.

Sreča v nesreči. Izpod grada v Ptujju se je odlomila velika skala, odnesla s seboj precej zemlje in vsa ta navlaka je zdrobila in zasula gospodarsko poslopje in klet, last sodnega oficijala g. Pinterja. Plaz se je ustavil tik pred hišo. Domači so bili v usodnem trenutku v stanovanju. S poslopjem vred so uničeni vsi spravljeni poljski pridelki ter živila. V nevarnosti so vse ostale hiše, ki stojijo pod gradom. Na merodajnih mestih bodo storili vse, da preprečijo nadaljne nesreče.

Smrtna žrtev neznatnega ruvanja.

Dne 26. januarja sta prala v celjski mestni klavnici čreva mesarska pomočnika: 30letni Franc Lešnik in 18letni Jožef Brezovšek. Pri delu je prišlo do prepira. Brezovšek je navalil na Lešnika, ki je imel v roki mesarski nož. Hoteč se Brezovška ubraniti, se je napadeni naglo okrenil in je zadel tovariša tako globoko v trebuh, da je zaboljen kmalu izdihnil. Lešnik se je javil sam policiji z izpovedjo, da je došlo do uboja po nesreči.

PREPOZNANE ŽRTVE ŽELEZNIŠKEGA ATENTATA.

Zadnjič smo poročali o eksploziji peklenškega stroja v vagonu brzovlaka med postajama Videm-Krško in Brežice. Eksplozija je zahtevala tri smrtno žrtve, ki so bile vsled ognja zoglenele, da ni bilo mogoče takoj ugotoviti, kdo da so. Žrtve so položili v krste in so jih prenesli v mrtvašnico na Vidmu. Na telefonično obvestilo iz Zagreba je prišel iz Dunaja na Videm dne 23. januarja g. Ernest Wachtel, brat enega izmed treh smrtno ponesrečenih v spremstvu pokojnikove hčerke. Hčerka Truda je prepoznala v enem mrtvem svojega očeta Edvarda po ostanku kravate, delu verižice in po poročnem prstanu z urezanim imenom njegove soproge in z datumom poroke. Pokojnik je bil premožen lastnik večje zavarovalnice na Dunaju, star 52 let. Truplo Edvarda Wachtel so prepeljali na Dunaj.

Kot druga žrtev je bil ugotovljen 24. januarja uradnik kemične tovarne v Hrastniku g. Friderik Barachini. Prepoznali so ga po zelenem lovskem klobuku. V pondeljek dne 22. januarja zjutraj se je odpeljal s kočijo iz Hrastnika na Zidani most. Odpravil se je bil na 14dnevno poslovno potovanje po Dalmaciji ter Liki, da bi prodajal za tovarno umetna gnojila. Kočijaž, ki ga je vozil na postajo, je potrdil, da je imel zelen klobuk. Tudi sprevoznik prizadete brzovlaka je pripovedoval o slovenskem potniku, ki je stopil v vlak s kartom III. razreda in se je pozneje preselil v nesrečni vagon II. razreda. Njegova žena Tea je na Vidmu takoj spoznala zeleni klobuk kot lastnino svojega moža in ostanke ure, ki se je v ognju raztopila. Pokojni se je rodil leta 1896 v Hrastniku, zapušča ženo in desetletno hčerko. Truplo Barachinija so prepeljali iz Vidma v Hrastnik.

O tretji žrtvi so prvotno trdili, da gre za nekega zdravnika iz Dunaja. Sprevoznik je izpovedal, da je tretji ponesrečenec govoril hrvatsko. Potoval je iz Dunaja. Na naši meji je kupil listek od št. Ilja do Zagreba. Pomotoma je stopil v tržaški vagon. Še le med Celjem ter Zidanim mostom se je preselil v usodni polni voz. V mrtvašnici na Vidmu so označili to zoglenelo truplo kot »potnik drugega kupeja II. razreda«. — Ljubljanska policija je dognala dne 25. januarja, da je tretja žrtev ladijski strojnik Jakob Kapus iz Trsta. Kapus je imel opravka na Dunaju. Usodnega dne je odpotoval iz Avstrije proti Zagrebu, kjer ga je doletela med vožnjo strašna smrt vsled eksplozije peklen. stroja.

Razne novice.

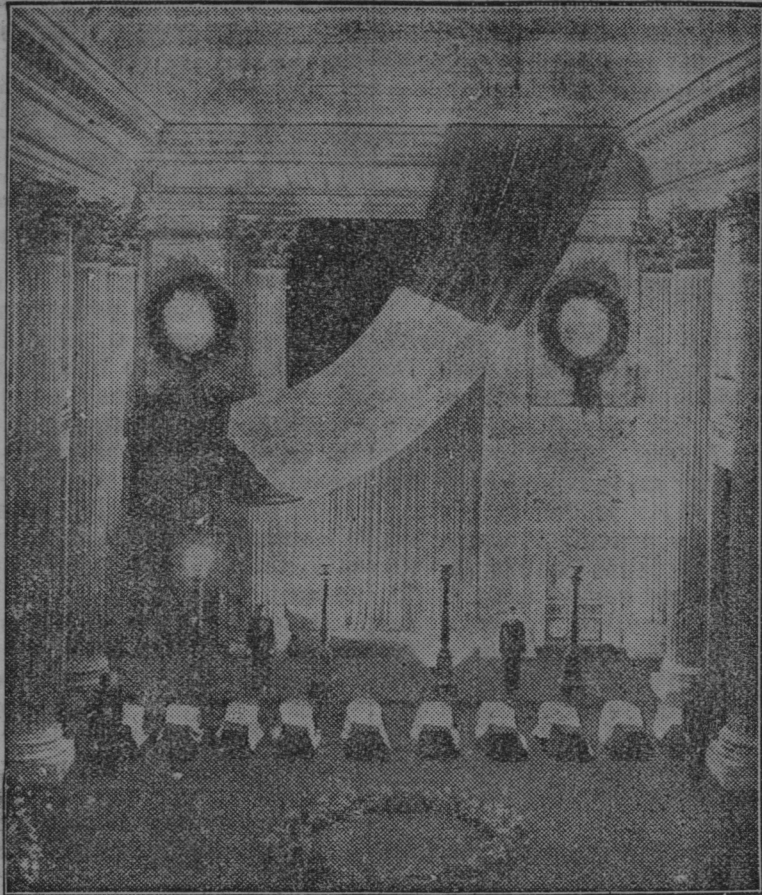
Vrli in požrtvovalni Dobrovčani. V vasi Dobrovce v župniji Slivnica pri Mariboru so pozidali tamošnji vaščani prav lepo podružno cerkev. Svetišče so pričeli graditi v še dobrem letu 1924 in je danes dograjeno, manjka še samo notrajna oprema: oltarji in drugo. Stavba je stala dosedaj 90.000 Din, kar znači lepo svoto in je bila nabrana s prostovoljnimi doneski požrtvovalnih Dobrovčanov. Na glavni oltar bo prišel lep in zgodovinski Marijin kip iz leta 1200. Omenjena Marija z Jezuščkom v naročju je bila svoj čas v slivniški župni cerkvi, sedaj je v kapelici v Dobrovcah. Priporočamo nabiratelje za novo dobrovško cerkev darežljivim srcem dobrih slovenskih Marijinih častilcev!

Razveljavljena oprostilna sodba. — Lovski čuvaj Janez Zaplotnik iz Gozda pri Križah na Kranjskem je bil oproščen od obtožbe, ker je ustrelil lani dne 10. maja na Kriški gori čevljarja Andreja Kuharja v mnenju, da je zadel ruševca. Državni tožilec se je pritožil radi oprostitve in dne 24. januarja je razveljavilo ljubljansko apelacijsko sodišče prvo sodbo in je obsodilo lovskega čuvaja na tri mesece strogega zapora. Zaslišan je bil tokrat izvedenec, ki je trdil, da bi bil moral obtoženi lovski čuvaj znati, če zleti ruševca z drevesa, se ne skriva v grmovju. Lovsko pravilo se glasi: »Ne streljaj, če se nisi pripravil, na kaj streljaš!«

Nov sleparski škandal na Francoskem. Ogromna sleparska afera Staviskega še davno ni zaključena in je tudi zaradi nje morala odstopiti sedajna francoska vlada, proti kateri so se vršile neprestano demonstracije in krvavi nemiri. Med tem, ko je slučaj Staviski še v živem ospredju, poročajo iz Pariza o najnovejši sleparski zadevi bankirja Georges Aleksandre, ki je že pod ključem in spada njegova sleparska zadeva med največje v zgodovini. Georges Aleksandre je osleparil od leta 1931 naprej za večje svote: 3 poslance, 18

Prtljaga francoskega sleparja Staviskega.

Deset žrtev letalske nesreče pri francoskem mestu Corbigny so položili v Parizu na mrtvaški oder.

prefektov, 30 intendantov, 12 predsednikov sodišč, 2 državna tožilca, 2 namestnika državnih tožilcev, 50 sodnikov, 12 policijskih komisarjev, 103 vodje zemljiških knjig, 307 izterjevalcev davkov in 75 častnikov. Navedenim je prodajal delnice podjetij, ki jih je bil sam osnoval, a so bile popolnoma brez vrednosti. Aleksandrejeve goljufije presegajo svote 200 milijonov frankov.

Take slučaje bo treba iztrebiti.

Nad mizarsko orodje so se spravili. Iz zaklenjene delavnice mizarskega mojstra Jožefa Vesenjaka v Gorišnici pri Ptujju so odnesli vlomilci mizarsko orodje in raznih drugih predmetov za 1000 Din.

Najden umorjen novorojenček. — V Martijancih v Prekmurju je našla posestnica Novak v svojem sadovnjaku trupelce novorojenčka. Brezsrčna mati je otroka koj po rojstvu ubila najbrž s kolom in ga odvrгла.

Obsodba radi uboja. Obširno smo poročali o uboju Martina Meha v župniji

Z jadrnico hoče objadrati svet Francoz Alain Gerbault, ki se je podal na pot dne 27. septembra 1932 iz francoske luke v Marseille.

V severnoameriški državi Colorado so odpravili za usmrčenje električni stol. Na smrt obsojene usmrtiljo s strupenim plinom. S plinom je bil v zgorajni celici usmrčen mladostni morilec Walter Reppin.

Šmartno ob Paki, ki se je dogodil letos dne 6. januarja. Na odgovor pred celjsko sodišče sta bila pozvana dne 23. januarja 26letni posestnik in krčmar Fr. Verdev in 22letni delavec Srečko Tajnik, oba v Paški vasi. Omenjenega dne je pil Martin Meh z obtoženima in še s štirimi fanti v Verdevovi gostilni v Paški vasi. Po odhodu Meha iz krčme so zažvenketale šipe na gostilniški sobi. Tajnik je skočil ven in je našel pred krčmo Meha. Takoj je prišlo do spopada in je dobil Tajnik zabodljaj v hrbet. Krčmar Verdev je pohitel ven, zagrabil je kol in udrihnil parkrat Meha preko glave. Udarjeni se je takoj zgrudil in še le nato ga je lopnil Tajnik preko trebuha. Meh je radi zdrobljene lobanje kmalu izdahnil. Verdev je trdil, da se ni dotaknil Meha, dočim je Tajnik izpovedal, da je Verdev udaril Meha večkrat s kolom po glavi. Franc Verdev je bil obsojen na dve leti robije in petletno izgubo častnih pravic, Srečko Tajnik pa na 1 mesec strogega zapora.

Ostra obsodba radi težkega obstrela. Oženjeni delavec Ivan Kocmut z Janževskega vrha je živel pri vdovljeni sosedu Mariji Januš. Ko je zvedel, da se hoče Januševo omožiti z drugim, jo je začel pretepavati. Lani dne 30. septembra je odšel Kocmut z doma z grožnjo, da ne bo dobro, ko se vrne. Prestrašena ženska je poklicala na pomoč soseda. Kocmut se je vrnil zvečer z nabito puško in ustrelil skozi zaprto okno. Polni naboj šiber je zadel Januševo v glavo. Sosed je spravil težko obstreljeno v ptujsko bolnišnico, kjer so ji rešili življenje, a je ob levo oko in desno je tudi v nevarnosti. Dne 26. januarja je bil Kocmut od mariborskega sodišča obsojen, ker je izvršil dejanje po treznem prevdanku, na 12 let robije, na trajno zgubo častnih pravic in Januševi mora plačati 10.000 Din za bolečine. Proti obsodbi je vložen priziv.

Zaslužena kazen. 31letnemu posestniku Ivanu Koprivniku iz Cerovca pri Rogaški Slatini je prodala Marija Osek dne 18. septembra 1931 in izročila po-

STARE RANE NA NOGAH,

rokah itd. gotovo in hitro zaceli izkušeno zdravilo »Fitonin«. Izvanreden učinek so potrdili odlični zdravniki in znanstvene institucije. Steklenica 20 Din v apotekah. S poštnim povzajem 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico br. 18 brezplačno pošlje Fiton dr. z o j., Zagreb I—78.

sestvo za 13.000 Din pod obljubo, da jo bo poročil. Po predaji posesti je pa Koprivnik spremenil obljubo zakona v — batine in je iskal drugo nevesto. Dne 28. oktobra 1. l. je poklical Koprivnik soseda in ji povedal, da je Osekova v noči umrla. Ženskam je še natvezal, da je morala Osekova v noči pasti s peči in se je ubila. Pri preoblačenju mrtve za mrtvaški oder so opazile sosede na rajni znake nasilne smrti. Osekovo so pokopali, jo izgrebli in sodno raztelesenje je dokazalo, da je bila zadavljena. Koprivnik je tajil dne 26. januarja pred celjskim sodiščem krivdo, a je bil obsojen na dosmrtno ječo.

Obsodba radi krvavega dejanja. Dne 30. novembra 1. l. je prizadjal radi dol-

gotrajnih preprirov posestnik Fr. Dečman iz Senovice v župniji Šmarje pri Jelšah čevljarju Jerneju Zupančiču s sekiro devet udarcev po glavi. Težko ranjeni je na posledicah poškodb umrl v celjski bolnici dne 6. decembra 1. l. Dečman je bil dne 26. januarja v Celju obsojen na 7 let robije. Proti obsodbi je vložen priziv.

Mladostni vlomilci in tatevi na za- tožni klopi. Lansko poletje in jesen je vršila mladostna vlomilska družba pravo strahovlado nad mestom Kranj in nad okolico. Organizirana brezposelna družba se je klatila okrog pod svojim glavarjem in vlamljala, kjerkoli je čula, da je kaj denarja. Obtožnica pravi, da so nepridipravi lani dne 7. sept. pri belem dnevu udrli v trgovino Ahačič ter Šiferer v Kranju. Odnegli so gotovine 8900 Din. Glavar je razdelil plen med svoje tovariše tako, da je prejel eden 2200 Din, drugi 1200 Din. Po posrečenem vlamu se je odpeljala deteljica na Jesenice ter Bled ter zapravljala denar. Pri drugem večjem vlamu v Šavrovo krčmo v Kranju so računali na

Na Japonskem so dobili prestolonaslednika in celo cesarstvo se je vzradostilo radi tega dogodka. Cesarski dvor se zahvaljuje ljudskemu navdušenju.

Pleša — kulturna sramota.

Modern ljudski dušeslovec je trdil pred nedavnem: Ako hoče postati na Francoskem politik ljudski ljubljeneec, mora biti blagoslovljen z gostimi lasmi kakor pred kratkim umrli dolgoletni francoski zunanji minister Briand. Beležena trditve je seve pretirana, a vendar vsebuje nekaj istine. Ako prelistamo zgodovino narodov, bomo našli, da že od nekdanj niso veljali lepi lasje samo kot okras in lepota glave, bili so tudi znak moške moči ter sile. Že v starem zakonu je rekel Samson Dalili: »Britev se še ni dotaknila moje glave! Če bi me ti ostrigla, bi

Januš Golec:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Po Veržeju so govorili nekaj časa in ugibali: Ali je opravila Vida s Prekmurcem napak ali prav? Mladi svet, ki je bil za nesebično, pravo in samo enkrat obljubljen ljubez, je stal neomajno na strani Vide; starejši, ki so že davno pozabili na lepše ljubezenske polete, so trdili, da je mast pod palcem vse. Ljubezen se pridruži kar sama od sebe, ko se navadita zakonca eden na drugega. Za svarilo in prokletstvo starega cigana se ni zmenil nikdo, še trške klepetulje ne!

V seneno košnjo zjutraj se je pognal skozi Veržej trop tujih jezdecev. Ustavili so se pred Ropoševo hišo. Nekaj jih je poskakalo s konj; ti so vstopili, ostali so držali konje ter stražili. Iz kuhinje so odjeknili v jutro obupni klici. Nekaj ropota je bilo čuti, in že se je pojavila četvorica našemljenih moških na pragu. Po dva in dva sta krepko držala za škric

4. nadaljevanje.

dolge, na vrhu zvezane vreče, po kateri je nekaj otepalo in se skušalo izmotati z vsemi močmi. Vrečo so omotali z vrvjo, koj je bila razpeta in pritrjena med dva konja. Jezdci so se pognali v sedla in je šlo liki divji nočni lov po trgu v smeri proti Muri in ob reki proti Cvenu. V trenutkih z bliskavico izvršenega dogodka so bile doma po hišah le gospodinje, pripravljajoč zajtrk za kosce in iz spanja prebujena in napol oblečena deca.

Pri Ropoševih je vladala grobna tišina, dasi so znali vsi v trgu pričujoči, da se ukvarjata mati in hči s pripravo izdatnega okrepčila za številne kosce. Bolj korajžne Veržejke so se le upale na ogled: kaj in kdo je pri »Hauptmanovih« po obupnem kriku in po tako bliskovito naglem pobegu povsem tujih konjenikov? Po kuhinji je bilo vse razmetano. Sklednjak s posodo na tleh, vedrice prevrnjene, skleda z ajdovimi žganci razbita — —. Med vso ropotijo je ležala mati Magdalena vznak v nezavesti! Vide nikjer — — —

Komaj in komaj so pomogle preplašene ženščine gospodinji s polivi, da se je zavedla, odprla oči in zastokala bolestno: »Vida, ali so Vido...«

30.000 Din, a jim je padlo v roke le 130 Din. Dne 20. septembra se je odpeljala tolpa v Tržič, kjer so vlomili v Ruhovo gostilno. Prepričani so bili, da se bodo polastili 50.000 Din, a so se morali zadovoljiti s 30 Din. V Trbojeh so hoteli dvakrat vломiti pri posestniku Anžeku, pa jim je nakana izpodletela. Trikrat so vlomili v tiskarno »Sava« v Kranju, vsikdar so odnesli le malenkost. Razen omenjenih vlomilskih dejstev je izvršila družba še več manjših tatvin. Dne 25. januarja se je bavilo z žalostno družbo ljubljansko sodišče in je mladostne izprience tudi strogo obsodilo. Starejši maloletniki so prejeli prav primerne, a milejše kazni. Drugi, štirje polnoletniki pa so dobili: samski Viktor Markelj, stanujoč na Jesenicah, 9 mesecev strogega zavora; Albin Šmid, človek brez stalnega bivališča, 1 leto in 1 mesec strogega zavora, hišnik Jože Ahačič na 5 mesecev strogega zavora in glavar te tolpe France Magdič na 2 leti in 4 mesece robije. Vsi so bili nadalje obsojeni v izgubo častnih državljskih pravic za 2 in 3 leta. Obsojenci so brez nadaljnega kazni sprejeli in so odšli v zapore okrožnega sodišča.

Bosanec pripravil požig barake, katero je poprej zavareval. Ob Vodovodni cesti v Ljubljani v gramozni jami posedla Bosanec Imbro Hamzič barako. Poleg lastnega stanovanja je oddajal prostore še dvema družinama. Hamzič je znan nasilnež, ki ima na vesti uboj. V baraki je skrival nepoštenu pridobljeno blago in so se shajale pri njem sum-

ljive osebe. Lani novembra je zapustil barako in se je odpravil v svojo domovino. Pred odhodom je zavareval svoj imetek v gramoznici: barako za 15.000 Din, razne nepremičnine za 5000 Din. Nagovoril je tovariša Mehmeda, da bi naj barako spalil v njegovi odsotnosti proti nagradi 2000 Din. Policija je napravila v baraki slučajno preiskavo in odkrila za požig pripravljene sveče ter petrolej na raznih koncih barake. Mehmed je priznal po daljšem oklevanju dogovor s Hamzičem in je moral takoj v zapor. Imbra Hamziča so prijeli v Bosni in so ga pripeljali v Ljubljano. Ako bi bil požig uspel, bi bila lahko nastala velika požarna nesreča, ker stoji Bosančeva baraka v bližini drugih, ki tvorijo celo kolonijo.

*

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Čeruč. 867

Živinozdravnik Joža Keluc je otvoril prakso v Koških pri Mariboru, Aleksandrova cesta 2, bivši župan Peklar. Sprejema od pol 9. do pol 12. ure. Stanuje v Mariboru, Meljska cesta št. 41 I. 82

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

Mnogi so porabili priliko. Porabite jo tudi vi z nakupom krasnih povesti: »A njega ni...«, »Kraljica Estera«, »Pravica in usmiljenje« in »S strelo in plinom«. Dobite jih v Cirilovih knjigarnah po zelo znižani ceni. Kdor kupi vse štiri povesti naenkrat, jih dobi za samo 32 Din.

svobodomiselnim francoskim razumnostvom. V to grdo zadevo so zapleteni uredniki radikalnih svobodomiselnih časnikov, radikalni poslanci, bivši in sedanji ministri itd. Družba, v kateri se je gibal priseljeni žid Stavisky in katere se je posluževal v svoje grde namene, je živela in živi v duševnem ozračju framasonske lože in njenih načel. Ljudje, ki so branili in omogočevali delo Staviskega, so vzrastli v laič-

ni (brezbožni državni) šoli. Kakšnih 50 let obstoji ta šola na Francoskem. Kakšni so njeni sadovi, je jasno pokazal škandal Staviskega. Ljudje, ki se jih je Stavisky posluževal za izvrševanje svojih »gospodarskih in finančnih« poslov, so prežeti načel svobodne morale, ki ne pozna ne Boga, ne večnosti ne pekla. Takšen je duh, ki vlada v laični šoli in ki iz te šole prehaja v dušo mladine. V tej šoli se nikdar ne sliši ime Boga, ki se v šolski sobi sploh ne sme izgovoriti. Kako daleč gre v tem oziru mržnja do Boga, se n. pr. vidi iz neke basni Lafontainove, v kateri je bilo zapisano to-le: »Mala riba bo postala velika radi tega, ker ji Bog daje življenje.« V učni knjigi francoske laiške šole pa je ime božje črtano ter se basen tako glasi: »Mala riba bo postala velika radi tega, ker se ji daje življenje.« Nič torej o Bogu, nič o odgovornosti pred njim. Ali je potem čudno, da tako vzgojeni ljudje nimajo nobenega merila za presojo resnice in laži, dobrega in slabega ter da sledijo sebičnosti in pohlepu po uživanju kot vrhovnemu vodilu v življenju. Francosko framonstvo ne da mladine in njene vzgoje iz svojih rok. Značilno je dejstvo, da je mladini, ki je prežeta z njenim duhom in ki se zbira v »Narodni zvezi laiške in republikanske mladine«, dala za častnega predsednika pariškega radikalnega poslanca Gastona Bonnaurea, ki je tudi zapleten, in sicer močno zapleten v afero Staviskega. Na skupščini te Zveze je bil sprejet naslednji sklep: »Doznali smo za obtožbe, ki se dvigajo zoper našega častnega predsednika Gastona Bonnaurea. Smatramo, da voditelji politične stranke ali skupine morajo biti nedotaknjeni, ako nečemo, da zadene javni prezir stranko ali skupino, ki so ji na čelu. Nadalje smatramo, da je Gaston Bonnaure moralno mrtev brez ozira na izid sodnijskih postopkov zoper njega. Zato ga enostavno izključujemo iz Narodne zveze laiške in republikanske mladine.« Mladina je torej izključila svojega

DRUŠTVENE VESTI

Svobodna laiška vzgoja

Afera pofrancoženega žida Staviskega, ki je osleparil francosko ljudstvo skoro za milijardo frankov, je pokazala vso duhovno gnjilobo, ki vlada med

Šele potem, ko so odnesle sosede po glavi udarjeno v postelj, so za silo izvabile iz nje, da so planili nad njo in Vido kar štirje tolovaji črnih obrazov. Četvorica se je lotila Vide, da bi jo strpala po sili v vrečo. Krepka deklina se je branila, tolkla krog sebe, odrivala ter brcala roparje, da je odletel eden v sklednjak, drugi ob kuhinjsko mizo, dva sta ji pa le zvila roke na hrbet. Ona — mati — je bila vsled popada nenadnega strahu brez vsake moči. Le na pomoč je vpila, dokler je ni lopnil eden od napadalcev s pestjo ob sence, da ji je počrnelo pred očmi in ne zna, kaj so počeli z Vido.

Po materini izpovedi je bilo jasno, da je šlo pri napadu za ugrabitev Vide, saj je ostalo po premožno opravljeni hiši vse nedotaknjeno. Sosede so si bile kmalu edine: namaškarani tolovaji so bili madžarski Krući, ki so utekli z živim plenom preko Mure in bogznaj kam na Ogrsko. Treba je bilo urno za roparji. Že je bila Voršičeva Kata pri mežnarju, da udari plat zvona in prikljče po bližnjih ter daljnjih travnikih zaposlene moške.

Četa veržejskih strelcev se je zbrala človeško možno naglo pod trško lipo. Starejši z Ropošom na

čelu so stopili v posvet in bili uverjeni po kratki izmenjavi misli: za ugrabitvijo tiči od Vide odslovljeni snubec Jurij Godrnja iz Bakovcev na madžarski strani Mure. Za pomagače si je najel Kruce. Sam je moral biti kolovodja te pasje bande in edini, ki ga je v tem oziru prav sodil, je stari cigan Marko Brajdič.

Vod čete je razdelil stotnik Ropoša v dva oddelka, da ugotovita sled, ta bo izdala smer, v kateri so jo ubrali ugrabniki preko Mure. Na trditev žensk, da so galopirali prokleti Krući proti Cvenu, niso mogli pristati strelci brez osiguranja na lastne oči. Patulja se je razdelila. Eni so krenili pod vodstvom očeta Ropoša ob reki proti Bunčanom in Vučji vasi, drugi pod Francom Čoporo proti Cvenu.

Franc in njegovi ogledniki so videli, kako so obstali lopovi kmalu za Veržejem. Na desno ter levo od kolovoza je bila poteptana trava od konjskih kopit. Tu so se razdelili. Manjši oddelek je jezdil naprej po cesti proti Gornjemu Krapju. Številnejši je zavil preko pašnikov v šume in vrbino ob Muri. Krući so tukaj ovili konjem kopita, da jih je izdajala sled. Komaj in le malenkostno vidno do goščave. Tamkaj so se vrteli nekaj časa v krogu in od plesa, kakor bi

me zapustila moč, da bi postal slaboten kakor vsi drugi navadni ljudje. . . . Pustila je, da je zaspal v njenem naročju in je poklicala enega, ki mu je porezal lase. Z lasmi ga je ostavila telesna moč. — Očitek »plešec« je veljal že pri starih Judih za najhujšo psovko. O preroku Elizeju čitamo v sv. pismu: »Šel je v Betel. Na potu so ga srečali dečki iz mesta, so ga zasmehovali in zmerjali: »Plešec, pridj gori! Plešec, pridj gori!« Izpuljenje las pri Judih ni značilo samo žalosti in bolesti, pomenilo je celo najbolj nizkotno kaznen. Da, iz-

Zahtevajte povsod
»Slov gospodarja«

framasonskega častnega predsednika. Dobro je storila. Še boljše pa bi storila, ako bi izključila iz svojih vrst tistega duha, ki se je iz njega duševno rodil Gaston Bonnaure: protikrščanskega duha svobodne laiške vzgoje.

★

Sv. Anton v Slov. goricah. Prirediteljev društva starih vojakov in invalidov pri Sv. Antonu v Slov. gor. je na dan 21. t. m. lepo uspela. Vsem, kateri so prispevali k prireditvi, se odbor tem potom prav prisrčno zahvaljuje.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Sredi razdvojenega sveta današnjih dni, sredi morečih skrbi in borbe za obstanek si vsak človek posebno v pustnem času zahoče in zaželi vsaj nekaj razvedrila in kratkočasnih uric. Naše prosvetno društvo »Zarja« vam hoče nuditi nekaj prijetnih uric, poštenega razvedrila in zabave. V nedeljo dne 4. februarja namreč priredi v svoji dvorani Narodnega doma popoldne po večernicah najnovejšo komedijo »Beneški trojčki« v štirih dejanjih, katere glavni namen je, da ljudje pozabijo za trenutek na svoje vsakdanje gorje ter se iz srca nasmejijo. Vmes bomo peli tudi vesele pesmi. Vljudno vabimo torej vse ljubitelje humorja in vesele, poštene zabave ter se hočemo potruditi, da Vas, kakor vedno, tudi sedaj docela zadovoljimo.

Velika Nedelja. Vse one, ki se zanimajo za delo katoliškega izobraževalnega društva Mir pri Veliki Nedelji vabimo na redni občni zbor imenovanega društva, ki se vrši na Svečnico dne 2. februarja, popoldne po večernicah, v društveni dvorani. Prav posebej pa je povabljena mladina, da pride na ta občni zbor in se oklene naše domače prosvetne ustanove. Pismene predloge je izročiti odboru najmanj dva dni pred občnim zborom.

Ljutomer. Društvo Ljudska čitalnica ima v nedeljo dne 4. februarja, po osmi sv. maši svoj prvi redni sestanek. Na sporedu je skioptično predavanje o Jadranskem morju in Dalmaciji. Za uvod zapojejo fantje Haidrihovo »Morje adrijsansko«. To predavanje bo nekako dopolnilo letošnji Mohorjevi knjigi »Naše morje«. Vse društvene članke, kakor tudi vse druge prijatelje našega društva vabimo, da se tega sestanka udeležijo! — Upravni odbor Ljudske

čitalnice je zadnje tedne izvedel organizacijo društva. Pristopilo je dosedaj okoli 200 novih članov. Društvena knjižnica v Kat. domu posluje vsako nedeljo predpoldne od 8. do 10. ure. Poslužite se je. Pri zaupnikih ali pri knjižničarju prijavi še ti svoj pristop k našemu društvu! V okviru društva smo osnovali tudi mešani pevski zbor, kateremu načeluje g. kaplan Trobina. Vabimo še vse fante in dekleta, ki imajo veselje do petja, naj pristopijo k pevskemu odseku. Zbor sedaj pripravlja Lavtizarjevo spevoigro »Darinka« v treh dejanjih, katero boste lahko slišali na odru Kat. doma dne 18. februarja. Na svidenje!

Sv. Jurij ob Taboru. Družabni klub Sv. Jurij ob Taboru vprizori v nedeljo dne 4. februarja, v dvorani cerkvene hiše Nušičevo šalo »Navaden človek«. Igra je polna humorja in vabimo vse one, ki se želijo pošteno nasmejati.

Mozirje. Katoliško prosvetno društvo iz Št. Andraža pri Velenju priredi na pustno nedeljo dne 11. februarja ob treh popoldne v dvorani g. Majerholda, igro v treh dejanjih »Sca-

pinove zvijače«. Igra je polna smešnih prizorov, nalašč za predpust. Med odmori svira tamburaški zbor iz Št. Andraža. Vstopnina je sledeča: I. sedeži 7 Din, II. sedeži 5 Din, stojišča 3 Din. K predstavi vsi tržani in okoličani ter sosede najvljudneje vabljeni!

Orlavas pri Braslovčah. Tukajšnje spet vpostavljeno katoliško prosvetno društvo vprizori na Svečnico dne 2. februarja ob treh popoldne v društveni dvorani v Braslovčah ljudsko igro »Krivoprisežnik« v treh dejanjih in sedmih slikah. Vse naše prijatelje od blizu in daleč uljudno vabi odbor.

Slivnica pri Celju. V nedeljo dne 21. t. m. je imelo pevsko društvo »Zvon« občni zbor. Pristopilo je veliko novih članov. V novi odbor so bili izvoljeni sledeči člani: predsednik Jakob Kladnik, Javorje; podpredsednik Ivan Mastnak, organist, Slivnica; tajnik Kurnik Stanislav, Sv. Janez; blagajnik Lipovšek Leopold, Javorje; režiser pa je g. Voga Martin. Upamo, da bo društvo dobro napredovalo.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Bog ve, kaj je vplivalo lansko leto na belo ženo, da nam je pobrala enako število moških in ženskih oseb; mogoče je mislila, da je bolj moderno, če hodijo tudi mrtvi paroma iz časnosti v večnost. Ugotoviti pa je treba, da je bilo med temi 46 osebami: 33 zakoncev, oziroma vdovcev ter samo 13 samskih in še od teh več kot polovica nedoraslih otrok. Gospodarsko stisko pobijati nam je prišlo pomagat 66 živih novorojencev, 30 dečkov in 36 deklic, ki so bili krščeni na 37 različnih imen. Sedmi zakrament je prejelo v domači župnijski cerkvi 12 parov. Med presrečnimi poročenci sta bila tudi 67letni ženin in 25letna nevesta. Leta 1882 se je pri nas poročil 72leten vdovec-posestnik z 29letno mladenko. Še bolj so si ljudje, moški kakor ženske, jezike brusili leta 1894, ko je prišel iz bližnje Selnice 60leten ženin in se poročil s 17letnim dekletom. Dovoljenje za to zvezo je moral dati sam sv. Oče v Rimu, ker je bil

ženin nevestinemu očetu stric in boter. — Naš planinski kraj ima sijajno bodočnost, o kakršni se nam Pohorcem sedaj niti sanja ne. Že sedaj vidimo vsako nedeljo vse živo tujevcev, v poletju hribolazcev, po zimi smučarjev. V doglednem času za vse te romarje ne bodo zadostovale ponižne planinske kočice; treba bo postaviti lepe hotele in prostorne vile, da bodo zamogli vsi pod streho. V luksuznih avtomobilih se bodo pripeljali po (na papirju že gotovi) široki in asfaltirani cesti ameriškanski milijarderji in indijski maharadžje ter igrali na ravnih pohorskih planjavah tenis in žogobrec, v letalih najnovejšega tipa bodo privrščali ministri, delegati in krmarji raznih držav. Na verandah s stekleno streho bodo reševali važna politična vprašanja, razpisovali so

Da si bodo utrujene in razburjene živce potolažili in umirili, se bodo hodili kopat in hladit v mlake lovrenškega in ribniškega jezera. Zimska zabava bo do tistega časa, ko se bo vse to godilo, že tudi toliko napredovala, da bo

bruhrnila je celo vojna, ko je pustil vladar Amonitov na pol obriti odposlanca kralja Davida. Izpadanje in pičli lasje so oznanjali na Vzходу že od nekdanj, da se je lotila plešča gobavost in gobavci so bili izključeni iz javnega življenja. Pri starih Nemcih ali Germanih so pomenili ostriženi lasje sužnost. Lahko bi napisali celo knjigo o tem, kako je bila pogostokrat v starih in novejših časih pleša ali ostriženi lasje nekaj poniževalnega ter sramotnega.

Slučajno zadel na veliko bogastvo.

V Pallanci na Italijanskem je prišel kmet slučajno v posest 50 ti-

se bili vgreznili v tla, se ni dalo dognati, kje bi se bili spustili preko reke. Ti so sigurno vodili seboj ugrabljeno. Oddelek, ki je oddirjal kot obstranska straža proti Gornjemu Krapju, je pri Dolnjem Krapju zavil očitno k Muri, jo prebredel in preplaval na konjih pri ondotnih mlinih.

Vsi razposlani ogledniki so se sešli kmalu popoldne pod trško lipo, kjer so poročali poveljniku, kaj so videli in dognali. Vojni posvet je sklenil kolikor mogoče naglo zasledovanje in maščevanje nad ugrabitelji, katere je gotovo čakal na drugi strani Mure kolovodja prekmurskih Krucev Jurij Godrnja. In kam naj bi bil krenil poglavar z ugrabljeno globico? To je bilo vprašanje, ki je porinilo sicer brihtne strelce pred visoke planke resnih pomislekov. Na dom v Bakovce ne bo upal v strahu pred zasledovalci. Z izbegavanjem pobega iz trga proti Muri bi se dalo sklepati, da kani preganjalce speljati na napačno sled, kakor bi jo nameraval ubrati v dolnjelendavske gozdove; v resnici se bo pa vračal ob Muri po prekmurski strani po ondotnih stezah ter kolovozih v Bakovce. Po temeljitem preudarku za in proti je sklenil svet starejših, da se izvrši pohod

preko Mure, na madžarski strani poizvedbe in nato proti Bakovcem, ki morajo biti upepeljene še to noč za kazen, ker trpijo v svoji sredini poglavarja največje tolovajske bande. Trdi mrak je bil odločen za pohod cele čete na konjih. Posamezni morajo vzeti s seboj plamenice za morebitno razsvetljavo v slučaju kacega presenečenja in za požig.

Stotnik in njegov od nestrpnosti razburjeni zastavonoša sta vstopila po posvetovanju pri Ropoševih, kjer so negovale in tolažile starejše sosede občne priljubljeno ter spoštovano mater Magdaleno, neprestano jokajočo in prosečo pojasnila: Kam so odvedli njeno Vido in kako se godi revici med steklami madžarskimi pesjani?

Oče Karl in Franc sta se mudila dolgo v glasnem, pa zopet šepetajočem razgovoru v manjši sobi. »Nemudoma se odpravi h konjedercu na polje. Na moje povelje ti naj da največjo gajbo, polno stekline osumljenih psov, katere je lovil pred dnevi po celem Murskem polju. Ako še niso stekli, jih naj pusti oklati od steklakov. Sem pod lipo z okuženimi zverinami, da bodo pomnili prokleti Kruci, kaj znajo veržejski strelci!«

mogoče s smučkami, ki bodo prirejane na parni ali električni pogon, brez najmanjšega truda prevoziti z bliskovito brzino najhujše strmine in prepaše. Kar zadeva zimski in poletni šport, je naša pobožna želja, naj Pohorje s svojimi krasotami zatemni švicarski Sankt Moric in francoski Biaric.

Št. Lenart. Dne 19. jan. je zatisnila v Mariboru po težki operaciji za vedno svoje trudne oči g. Marija Kramberger. Rajna je bila posestnica v Partinju v Slov. goricah in je posedala nekaj let lepo hišo v Mariboru. Daleč naokrog je slovela kot darežljiva gospodinja za reveže in izredno gostoljubna napram vsem, ki so se zatekali ali obiskovali Krambergerjevo hišo. Svojim otrokom je bila skrbna ter dobra mati, sosedom najboljša sosedica in vsem pa vzgled prave krščanske žene, ki je kazala celo življenje svoje notranje blago mišljenje na zunaj v dobrih delih in z neustrašeno besedo, kadar je šlo za dobro stvar. V Krambergerjevo hišo v Partinju zahaja naš »Slovenski gospodar« že nad 40 let. Občo priljubljenost blagopokojne je dokazala obilna udeležba pri pogrebu in petje ganljivih žalostink. Počivaj v miru, blaga mamica, in uživaj večno plačilo, katerega si si zaslužila s celim življenjem in posebno še z udanim prenašanjem boleznih in trpljenja v zadnjih dneh. Žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

Sv. Ana v Slov. goricah. Za vedno nas je zapustila in se preselila v rajske višave v 52. letu življenja Lorbek Antonija, posestnica v Bačkovi. Bolezen, ki jo je vsako leto napadla ter položila za več tednov v postelj, ji to leto ni prizanesla. Pobralla jo je kruta smrt, ki si jo je v zadnjih dneh boleznih vedno želela. Živela je skromno in ponižno in z gled dekletom anovske župnije. Vzgodno je tudi umrla. Lep pogreb je imela, kakršnega malokdaj vidimo pri Sv. Ani. Čez 40 belo oblečenih deklet jo je spremilo na mirodvor. Na pokopališču je govoril poslovlilne besede domači g. župnik. Počivaj v božjem miru nam vsem nepozabljena Tonika! Bratu in sestri naše sožalje!

Marija Snežna. Velik pogreb, kakor ga že dolgo ni videla Marija Snežna, se je vil v spremstvu domačih dveh gg. duhovnikov v nedeljo dopoldne s Spodnje Velke od hiše žalosti do župne cerkve in potem na pokopališče, ko smo spremljali k večnemu počitku Zofko

Fekonja, rojeno Šumandl. Bila je doma iz dobre in ugledne krščanske hiše Šumandlove. Komaj 11 mesecev poročena je postala žrtev materinstva. Neprecenljivo je njeno delo, ki ga je položila v društveno življenje: na našem odru, kot večletna odbornica Kat. prosvetnega društva, zlasti pa kot prednica Marijine družbe, ki jo je nad vse zvesto in z gledno vodila. Njej naj bo dobri Bog plačnik, žalujočemu možu, starišem, bratom in sestram pa najboljši tolažnik!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Pretresljivo in žalostno so zapeli pretekli teden tukajšnji zvonovi in zvonček kapelice Žalostne Matere božje v Hvaletincih. Naznanjali so čeli fari, da je zopet odšel en faran. Nikdo ni skoraj verjel, da je neizprosna smrt zadala hiši Kvarovi tako grozno rano. Iztrgala je iz njihove srede vernega družinskega očeta in vzglednega zakonskega moža Jurija Kvar, veleposestnika v Hvaletincih. V nedeljo je bil še pri sv. maši in domov grede mu je bilo v bližini doma nenadoma postalo slabo, da se je zgrudil mrtev na tla. Žalosten je bil pogled na plakajočo družino, ko so prinesli mrtvega očeta v hišo in ga položili na mrtvaški oder. Pokojni Jurij Kvar je bil mož, da mu ni bilo zlepa para. Nikdar ni prišla iz ust pokojnega kakšna slaba beseda. S svojimi sosedi je živel v pravem prijateljstvu. Bil je član Apostolstva mož in bratovščine III. reda. Zavzemal se je tudi za dobro časopisje. V njegovo hišo zahaja »Slovenski gospodar« že okoli 30 let. Poleg tega je rad prebiral tudi nabožne liste. Pač pa so bila vrata njegove hiše močno zaprta zoper nasprotno časopisje. S svojo blago ženo Marijo je pokojni živel v najlepši zakonski slogi. Nad vse je ljubil svoje otroke, kateri so mu vračali z isto ljubeznijo njegovo ljubezen. Po 47 letih vzglednega zakonskega življenja ga je božji poslanec odvedel iz te solzne doline v nebeško domovino v starosti 77 let. Njegovega pogreba se je udeležila velika množica. Blagi rajni naj uživa večni mir in pokoj! Žalujočo ženo Marijo in otroke pa naj tolaži presveto Srce Jezusovo, kateremu je hiša posvečena! — Komaj smo prestopili prag novega leta, že so zapeli zvonovi svojo smrtno pesem. Tokrat so peli v slovo Ivani Nedelko v Vito marcih. Pred dobrimi šestimi meseci jo je zapustil v ptujski bolnišnici njen mož Franc.

Sedaj mu je ona sledila, previdena s sv. zakramenti. Pokojna žena je bila članica Marijine družbe žen in letos prvi mrlič. Umrla pokojna farana naj v miru počivata, dokler ne zaslišita glas trombe na dan sodbe! — Preteklo leto je bilo v naši župniji: rojenih 43 otrok (20 dečkov in 24 deklic), umrlo je 26 faranov, med temi je 1 umrl v Rinkovcih in 1 v ptujski bolnišnici; poročenih je bilo 14 parov.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Pretekli teden so še neznani uzmoviči obiskali posestnika Franca Kocmut v Rjavcih. Okoli 4. ure zjutraj so se spravili na delo. Izgnali so iz hleva kravo in jo privezali k lestvi; nabasali so svoje tatinske malhe s kurjim mesom. Pa tokrat jim sreča ni bila mila. Hišni gospodar je uzmoviče pregnal brez plena. Ker tukaj niso imeli sreče, so šli dalje. Ustavili so se pri Antonu Grminu v Hvaletincih. Odnegli so mu precej kokoši, tudi velik oznanjevalec jutra, petelinček, je moral v tatinsko malho. O tatovih ni sledu.

Črešnjevci pri Gornji Radgoni. Dne 17. t. m. popoldne je umrla Krajnčeva gospodinja Marija Bračko, katera je že precej dolgo bolehal, sedaj pa je nenadoma mirno v Gospodu zaspala. Preminila je skrbna in pridna gospodinja, dobra sosedica, usmiljena do revežev, preminila je ljubeča mati, katera je svoje otroke v strahu božjem vzredila, šla je za svojim, dne 15. maja 1932 prerano umrlim in vzornim možem Bračko Francem, in to v starosti 62 let. Torej veliko prerano si zapustila svoje pridne in dobre otroke, kateri za teboj iskreno plakajo in žalujejo. Kaj vse to pomaga, ko pa nam je to vsem zemljanom usojeno, zato moramo ta hudi udarec pretrpeti, se pomiriti in ne preveč tugovati, kakor se je v prelepih besedah na gornjeradgonskem pokopališču izrazil v svojem poslovlilnem govoru domači č. g. župnik Martin Gaberc. Blaga rajna, počivaj v miru! Preostalim domačim naše iskreno sožalje!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tudi zima ima svojo lepoto. Toda če predolgo traja, postane človeku nadležna. Zato smo hvaležni našim vrlim igralcem Marijine kongregacije, ki pripravljajo za nedeljo dne 4. februarja, pretresljivo zgodovinsko igro »Črni križ pri Hrastovcu«. Ta igra je vzeta iz naše najožje domovine. Kaže

Šele po zadnjem povelju se je podal oče Ropoša k materi ter ji prisegel, da bo še nocoj Vida doma, ali pa bo maščevana njena ugrabitev, kakor se še ni osvetil nobeden Slovenec Madžarom!

Mrak je objel veržejsko zbirališče — trško lipo. Pod drevesom so hrzali nestrpno konji z jezdec v sedlu, v konjederčevi gajbi so se grizli in klali med seboj na smrt psi vseh velikosti. Vse je bilo pripravljeno na prvi nočni pohod preko Mure nad — Kruce!

Ko je prijezdil k četi stotnik v polni bojni opremi, so se zravnali v pozdrav jezdec v sedlih in na zamah s poveljniskovo roko je zavil oddelek naravnost k Muri. Jezdili so molče. Le pasja gajba je cvilila vsled osušenih osi na kolesih in cucki so javkali ter lajali, da je bil kdo od daleč prepričan, da gre za kak izreden lovski pogon.

Po prekoračenju reke je konjica obstala. Od glavne čete so se odločile patrolje, ki so se razkropile na vse strani, da se zopet zberejo ob reki v kolikor mogoče najkrajšem času in z res verodostojnimi poizvedbami.

Naravnost obupni pasji lajež steklakov v gajbi ai ponehal niti za trenutek. Starešine strelcev so se

odstranili od čete ob reki navzdol, da počakajo tamkaj med vrbovjem na oglednike in še enkrat prav na drobno preresetajo načrt napada na sovražnih tleh.

Res ni trajalo dolgo, že se je pognal pred posvetom s konja Franc. Vrnil se je kot prvi s poizvedbe iz Dokležovja, kjer so njemu znani kmetje videli popoldne tamkaj običajne jezdece — Kruce. Ubirali so jo skozi vas proti sosednim Bakovcem, ki so itak eno glavnih kručevskih taborišč. O kaki vreči in ženski med konjiki ni znal ter videl nihče nič. Slično so se glasila tudi ostala javljenja patrulerjev. Starešine so bili uverjeni, da je spravil lopov Godrnja svojo žrtev po ovinkih v bakovski glavni tabor. Tega bo treba zavzeti, razbiti ter požgati še to noč. Povelje je bilo oddano od moža do moža z vso naglico. Pohod je pričel mimo Dokležovja na Bakovce. Selo so obkolili napadalci z dveh strani od severa. Od južne zapira pobeg precej velik potok Mokoš s svojimi vijugami.

(Dalje sledi.)

soč lir. Podal se je v svoj vinograd, da bi iz soda natočil vina. Pri tej priliki je opazil na steni poleg soda velikanskega pajka, ki je sedel na sredini svoje mreže. Kmet je pograbil kos opeke in ga je pognal proti pajčevini. Opeka je raztrgala pajkovo mrežo, zadela na steno in odkrutila nekaj ometa. Kmet je opazil pod odkrušenim ometom luknjo, v kateri je bila škatla. Ko je izvlekel škatlo in jo odprl, je zapazil, da hrani zlatih ter srebrnih novcev za 50 tisoč lir. Z nepričakovano najdbo zaklada je revni kmetič in mali vinogradnik na mah obogetel.

Sirite „Slov. gospodarja“!

nam življenje srednjeveške grajske gospode, njene slabe, pa tudi dobre strani, kakor tudi življenje naših takratnih preprostih prednikov, posebno versko zablodo skakaštva. Zato vsi, ki Vam je pri toplih pečeh doma že dolg čas, in vsi, ki ste gledali na Štefanovo igro »Vrnitev«, obiščite tudi to igro v tako obilnem številu. Saj bo tudi v Pergerjevi dvorani topla peč.

Ljutomer. Za zakonsko življenje se jih je letošnji predpust že precej prijavilo. Med njimi tudi pridna Marijina družbenka Tonika Makoter, ki se je s Krapja preselila v Seršenovo hišo na Podgradje. Bog daj vsega blagoslova za življenje. V lanskem letu je bilo v naši župniji poročenih 47 parov, umrlo je 87 oseb, 49 moških in 38 žensk, rojenih pa je bilo 138 otrok, med njimi ne vem koliko nezakonskih. Nič ne povemo, ker smo sklenili, da se bomo letos poboljšali.

Konjice. Dolžnost mi je, naznaniti vsem čitateljem »Slovenskega gospodarja«, da sta se dne 24. januarja t. l. poročila Alojz Videčnik in Alojzija Černek. Oba sta bila dosedaj uslužbena pri vzorni kmečki katoliški in njima sorodni družini po domače Videčnikih v Bezini, kjer sta se trudila kolikor najbolj mogoče povisati in utrditi svojo duševno in telesno sposobnost v blagor sebi in okolici. Ker sedaj odideta na kmetijo, v Malahorno, bodo Videčnikovi izgubili dve nenadomestljivi moči. Njuno življenje je bilo tako, kot se mladini spodobi; radi tega smemo upati, da ne bo v njunem domovanju prostora nesporazumu in sovraštvu, ki tolikim družinam uničuje blagor in jih končno zruši. Priporočamo pa v čitanje le katoliške časnike: »Slovenskega gospodarja« in »Nedelje« ter »Naš dom«, da jima lažja mogoče neprilike, katere čakajo človeka na vseh potih. Sedanji čas to zahteva. Naše voščilo je to-le: Zvrhana mera samih uspehov tako, da bo na vsaki strani dol padalo. Ob slovesu od samskega stanu jima zakličemo: srečno življensko pot po katoliških in cerkvenih naukih! Bog ju živi! — F. Č.

Celje. Tukaj se je pojavila v neki trgovini 21letna Pavla G. iz Murske Sobotice. Nakupila je blaga za 12.000 Din in rekla, da je iz Vojnika. Plačala ni in se je zlagala, da ima denar v kovčeku na kolodvoru. Trgovec je poslal z njo slugo, a pri nekem hotelu se je izgovorila, da mora na čašo kave. Sluga je čakal pred hotelom, ženska pa je hotela pobegniti. Pozvani stražnik je begunko zaprl in na policiji so ugotovili, da imajo opravka z osebo, ki je bila že v prisilni delavnici n je znana tatica. Trgovcu je povzročila škodo za 1200 Din, ker je razno manufakturno blago prirezal po njenem naročilu.

Bočna pri Gornjemgradu. Preteklo nedeljo se je pri nas vršil tečaj Katoliške akcije. Obiskal nas je ljubeznjivi gost iz Maribora, preč. g. Fr. Kolenc, stolni vikar, tajnik KA. V treh izvrstno lepih, skrbno in modro zasnovanih govorih, v cerkvi dva, po večernicah v precej veliki, nabito polni dvorani, blizu 300 ljudi, je nas navduševal za življenje po veri in širjenje vere, priporočal zdravila, ki bi celila rane sedajnih hudih časov. Čisto gotovo bodo tukajšnji večinoma blagi župljani še bolj pripravnji za apostolsko delo in organizacijo KA. Preč. g. vikarju pristrčna hvala in stoterni Bog plačaj!

Podgorje. Zaporedoma so odšli v boljše domovino trije posestniki sosedi pri Sv. Duhu, vsi stari nad 70 let. Lani smo pokopali županc Aleša, en mesec pozneje Robin Antona, v soboto dne 27. jan. pa smo spremljali k zadnjemu počitku Matevža Skobir, po domače Žni-

darja. Bil je mož poštenjak, marljiv in je s svojo pridnostjo precej povzdignil svoje gospodarstvo. Kaj rad je zahajal ob nedeljah in ob praznikih v oddaljeni Staritrg k rani službi božji, seveda je moral iti od doma že ob polpetih, po zimi še prej. Dosegel je 73 let starosti. Lani v jeseni ga je bolezen priklenila na postelj. Voljno je prenašal trpljenje, bil je večkrat spreviden in dne 25. januarja zjutraj je izdihnil svojo blago dušo. Kako je bil priljubljen in znan daleč naokoli, je pokazala njegova zadnja pot, na kateri ga je spremljala velika množica ljudi od blizu in daleč. Pri hiši žalosti se je od njega poslovil Knez Ivan, po domače Skobir v Razboru, in v imenu lovcev Rogina Anton iz Podgorja, pri odprtem grobu pa domači g. župnik. Prava ljubezen drži preko groba. Pogrebi kakor tudi njegovi tovariši lovci so nabrali večje svoto denarja, da se opravijo sv. maše za rajnim, kar je v našem kraju res hvalevredna navada. Naj bi bil rajnemu Žnidarju Najvišji lovec duš mil sodnik in dober plačnik, zaostalim pa tolažnik.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Tukaj se je poročil g. Anton Strašek z gđ. Pepco Smeh iz Mestinja. Kdo pač ni poznal veselega godca Strašeka, saj je marsikoga spravil v dobro voljo s svojo harmoniko. V Lašah si je izbral eno izmed najmlajših Piškov Tonček in se priženil na lepo Nunčičevo posestvo v Laše. Mladim parom v novem stanu obilo sreče do skrajnih mej človeškega življenja. — Letošnji predpust imamo samo 4 oklice. Je že zopet ta šmentana kriza kriva marsikom, da ne more pred oltar popeljati svoje izvoljenke. Je pač kriza in denarja ni, pod marelo pa se baje ne da močiti. Imamo pa še precej petičnih nevest, ki so rajši ledig in fraj. Krizo in brezposelnost občutijo letošnji predpust tudi naši godci, saj naši mladi parčki kar brez godbe gredo k poroki.

Iz zagrebške torbe. To pot pride vanjo nekaj posebno dobrega: misijon! Da, da, tega je Zagreb že kaj močno potreben, zakaj malo je Zagrebčanom pomagano s tistim izpraševanjem vesti, ki ga izvršuje dan za dnevno židovsko časopisje, ki sicer razkrinka marsikatero nečednost, toda na razgaljeno propalost maže le take žavbe, ki rane še povečujejo in delajo še bolj boleče. Letos bo pa misijon, po 20 letih. Prišel bo že začetkom posta s šolsko mladino in pridejo po malem na vrsto posamezne skupi-

ne vse do srede meseca marca, ko prične glavni misijon dne 15. marca. Ta dan bodo pričele po določenih cerkvah misijonske pridige, ki bodo trajale skozi 10 dni. Za to priliko seveda tudi zagrebški Slovenci ne smemo zaostati in bomo imeli tudi posebej za Slovence misijon. Za to priliko so nam dali na razpolago cerkev sv. Katarine, ki nam bo precej bolj zadostila, kot mala cerkva sv. Roka. Dobili pa bomo tudi gorečega misijonarja lazarista p. Šavilja. Ko bi le ob tej priliki vsi, pa tega kar ne moremo upati, da bi vsaj večina prišla do spoznanja tega, kar pove razglas: »Verjemo, trdno verjemo, da ne bi bilo toliko bede in nesreče v sedanjem svetu, če bi v narodu bila vera dovolj globoka...« — Zagrebški banovinski svet je zasedal te dni. Tako so govorili, modro so govorili, da je treba rešiti veliko perečih vprašanj. Pomagati brezposelnim, zaščititi matere in otroke, ohraniti in pomnožiti šolstvo, graditi nove ceste... e, da, veliko je potrebnih in skrbih. Električno bi radi imeli povsod, pa bi bilo treba za to 400 milijonov Din. Mislím, da se bo še marsikod svetilo s treskami! Za petrolej že ni več denarja marsikje. — Pratika napoveduje za prihodnje celo vrsto jubilejev: 50letnico Štrosmajerjeve galerije slik. Neki hudomušnež je pogodil takole: Tudi v umetnosti je kriza, samo v umetkih je še ni. Razložil je pa to takole: V umetnosti je kriza, ker umetniki nič denarja nimajo, v umetkih je pa ni, zato ker pred 50 leti so imeli Hrvatje samo 3 umetnike, danes jih je pa samo v Zagrebu 70. 80letnico bo praznovalo zagrebško društvo rokodelskih pomočnikov. 100 let je star Glasbeni zavod. V pondeljek je bilo 29 let od posvečenja zagrebškega nadškofa. Ej, kdo bi vse te jubileje vlačil iz te torbe, »Slovenski gospodar« ima za vse premalo prostora. Razbojnikov je tudi Zagreb poln. Te dni so jo mahnili v Slovensko ulico, tudi Slovensko ulico imamo v Zagrebu, in čudno: veliko je v njej Slovencev. Vlomili so v blagajno g. Šuteja, lesnega industrijca, ki je naš rojak, pa se jim je zgodilo, kot onemu kozlu, ki je skozi plot gledal v zelnik. Malo je manjkalo, pa bi nesli 17 jurčkov. Pa so se obliznili zanje. Bili so prepedeni. — V nedeljo dne 4. februarja preskrbi Slomšekovo prosvetno društvo zopet lepo razvedrilo zagrebškim Slovincem z vprizoritvijo veseloigre »Trije tički« v jeronimski dvorani popoldne ob štirih. Pridite!

Preteklo leto ste morda pozabili, toda v tem letu ne smete! — Toda kaj?

Naročite tudi vi Sv. pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanje apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanje apostolov.

V teh težkih časih pomanjkanja denarja smo sklenili omogočiti vsaki družini nakup Sv. pisma. Zato smo nastavili sledeče cene:

Novi zakon (obseg knjige 541 strani) stane broširan Din 6,—, polplatno vezan Din 8,— in celoplatno vezan Din 15,—.

Pri teh cenah se plača papir in književniško delo. Vse predstavlanje in tiskanje pa je zastoj. Po teh cenah pa prodajamo le sedanjo zalogo in knjige ne bomo ponatisnili. Zato opozarjamo vse, ki si hočejo pravočasno oskrbeti Sv. pismo, da si naročijo čimprej. Za poštnino je priračunati še 2 Din za komad in potem lahko pošljejo v znamkah.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Nove knjige.

Mohorjeva družba v Celju je izdala Paul Ackerjevo povest »Ljubezen in dolžnost«. Ta lepa knjiga stane broširana 12 Din, v platno vezana 20 Din. Člani Mohorjeve družbe jo dobijo 25% ceneje, če jo naročijo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju.

Gospodje dušni pastirji so na deželi skorajda edini, ki se brigajo za naše ljudske odre. V preobilici stanovskih dolžnosti jim je strokovna pomoč nujno potrebna, če hočejo sedaj-nemu času primerno tudi oder uporabiti za katoliško obnovo svojih župljanov. Zato morajo biti naročniki izdanj Založbe ljudskih iger. Za letno naročnino 60 Din dobijo mesečnik in štiri knjige (od teh ena z važno razpravo o osnovah katoliškega ljudskega teatra, ostale tri pa vsebujejo skupaj štiri duhovne igre). Zadoštuje navadna dopisnica na naslov: Tiskovno društvo v Kranju.

»**Pevca**«, glasilo Pevske zveze, ki je bil lani prenehal radi krize, bo letos zopet nadaljeval svoje delo. Izhajal bo ravno tako vsak drugi mesec, počenši s februarjem, in bo obsegal prav tako 8 strani literarnega dela s članki, poročili, oznanili itd. in 8 strani glasbene priloge. Cena mu ostane kljub krizi ista, to je letno z glasbeno prilogo vred 30 Din. Tudi odslej bo mogoče naročiti zborom poleg celotnega lista tudi posamezne priloge po 10 Din za vse leto. Prepisovanje not ne bo dovoljeno. Naj ne bo zhora, ne pevovodja, ki ne bi bil naročnik »Pevca«. Uredništvo je prevzel priznani skladatelj Matija Tomc, profesor v Št. Vidu nad Ljubljano, kamor je treba pošiljati vse dopise, namenjene uredništvu. Za glasbeno prilogo imamo pripravljenih poleg raznih drugih krepkih stvari zlasti lepe mladinske pesmi, ki bodo prav prišle mladinskim in ženskim zborom. Upravništvo poziva vse stare naročnike, ki še niso poravnali lanske naročnine za leto 1932, naj jo čimprej poravnajo, ker jim sicer ne bi poslali novega letnika. Prosimo, ostanite nam zvesti še dalje in pridobivajte novih naročnikov! Čim več naročnikov bo, tem boljši bo list!

Splav smrti.

V najbolj oddaljenih gorskih dolinah obmejnega ozemlja med kitajskimi južnimi pokrajinami in Tonkingom so še danes v navadi običaji, ki se nam dozdevajo kruti, a jih spoštujejo celo tisti, ki so postali vsled njih žrtve.

Ako potujemo po Yünnanu ob rekah južno-zapadne pokrajine Kitajske, zapazimo, kako ženejo valovi predmet, ki je videti od daleč kakor kos lesa. Pri natančnejem opazovanju skozi daljnogled razkrijemo, da gre za splav iz bambusovih palic, na katerega sta tesno privezana moški ter ženska. Če srečajo čolni, katerih je večkrat dosti na reki, opisani splav, se mu skrbno izogonejo.

Hribovsko prebivalstvo Kitajske se drži še danes prastarega izročila. Eden od teh nepisanih zakonov daje možu oblast, nezvesto ženo z njenim ljubimcem privezati na splav in ju prepustiti toku reke. Na potovanje privezana ne dobiva s seboj nič drobtine kruha ter nobenega orožja. Zakonolomca čakata žeja ter glad. Po dnevu žge solnce na nagi trupli; če zapihlja večerni hlad, se pridružijo dnevnim mukam mirijade mušic. Tako plava splav naprej, da

ga konečno zagradi vodopad ter ga požene v globino, kjer se razbijeta na ostrih skalah splav in obe človeški žrtvi. Če pa obsojenca ne zaideta v smrtonosni vodopad in ju žene usoda do izliva reke, ju čaka tamakj še groznejša smrt. Med trstiko preži na nju tiger, iz blata krokodil!

Gorje onemu, ki bi se drznil, da bi priskočil na pomoč nesrečnežema! Zašel bi v nevarnost, da bi si nakopal sovraštvo vseh gorskih rodov in bi zapadel gotovi smrti. Domačini ne poznajo v tem oziru nobene šale.

Francoški konzulatni uradnik v Yünnanfu, v glavnem mestu pokrajine Yünnan, je enkrat skušil, kaj je vmešavanje v kitajske običaje. Svoj izredni doživljaj je opisal Francoz v časopisu.

Uradnik se je peljal nekoč v čolnu, katerega je krmaril Kitajec. Navzdol po reki na ovinku so srečali mrtvaški splav. Videl je dva tesno zvezana človeka: krepkega hribovca in mlado ženo. Ker ni poznal groznega običaja, je zapovedal veslačem, naj usmerijo čoln proti splavu. Domačini so se ustavljali povelju, moral jih je prisiliti k pokorščini z grožnjami. Osvobodil je vezi smrti prepuščeni par. Z vprašanji je zvedel usodo obeh mladih. Dolgo sta se že ljubila. Lepega dne je bil njun ljubezenski sen presekan. Starši so prisilili hčerko, da je poročila proti volji poglavarja rodu. Stara ljubezen je bila močnejša od zakonske vezi. Oba zaljubljenca sta se shajala po tihem. Nekoč ju je presenetil glavar in po sklepu celotne vasi je bila izvršena nad njima predpisana sodba za zakonolomstvo. Tri dni ju je gnala reka med nezno muko gladu in žeje.

Konzularni uradnik je hotel vzeti oba rešena seboj. Na njegovo srečo so mu odsvetovali tako početje, ki bi mu nakopalo maščevanje hribovskega prebivalstva. Zadovoljiti se je moral s tem, da je oba napojil ter nahranil in jima je dal na pot sabljo. Ko je hotel zopet stopiti v svoj čoln, se je zgodilo nekaj, česar bi ne bil pričakoval nikdo. Strašne smrti oteti mladi moški je pobral težak kamen in ga je pognal proti rešitelju z besedami: »Tó je za te, prokleti belokožec, ki si se drznil, prekršiti postave moje dežele!«

Na srečo je zgrešil kamen svoj cilj. Francoz se je vrnil v svoj čoln, bogatejši za doživljaj, in je prepustil oba obsojenca usodi, kateri se nista marala izogniti.

Poučno in zabavno.

Prve umetne bisere je napravil iz voska leta 1657 pariški izdelovatelj rožnih vencev Jaquin.

Stari Egipčani so že poznali brazde ali izdolbine, katere so obložili od vseh strani z debelimi kamenitimi ploščami in taki brazdi sta bili kot današnje tračnice položeni po vsaki cesti, ki je peljala iz kamenoloma. Po kamenitih udolbinah so prevažali iz kamenolomov najtežje skale.

V nekdanjem poljskem kraljestvu se je zgodilo večkrat, da so odločevali prepire za prestol s konjskimi dirkami. Če je bilo več kandidatov za kraljevi prestol, so napravili taistega za kralja, ki je odnesel zmago pri dirkanju. Nekaj tisoč let poprej so že prakticirali isto stari Perzijanci. Iz navedenih zgodovinskih dejstev je razvidno, kako važno vlogo je že igral dirkalni šport.

Na Francoskem je bil v veljavi v 19. stoletju tako strog gozdni zakon, da je bilo večje izsekavanje naravnost izključeno. Radi strogosti vrednost gozdov ni samo padla, ampak je rodila med podeželskim prebivalstvom do oblasti tako sovraštvo, da so prišli gozdni požari na dnevni red. V razdobju 1838—48 so uničili na Francoskem s požigi 40 tisoč ha gozdov v vrednosti 40 milijon frankov.

Starorimskemu cesarju Avgustu je sporočil odposlanec iz Aragonije, da je zrasla na njemu posvečenem oltarju palma. Odposlanec je bil prepričan, da bo smatral cesar njegovo sporočilo za čudež, a ta je odgovoril: »Rast palme je dokaz, da sploh ne darujete na mojem oltarju!«

Priprava. »Zakaj ste poslali vašega fantka v gimnazijo in ne v kako tehnično srednjo šolo?« — »Hm, veste, dečko se mora učiti latinščine, ker hoče za vsako ceno postati lovec.«

Iz računstva. »Na 500 m dolgi cesti pripeljeta dva motociklista eden proti drugemu. Eden vozi z brzino 100 km, drugi 120 km na uro. Kje se srečata?« vpraša učitelj. — »V bolnišnici; gospod učitelj.«

Roka in noga. Višek žaloigre pomeni, ako prosi fant za roko oboževane deklice in zaide pri tem poslu v dotiko z očetovo nogo.

Mati: »Ali je že dolgo, kar je Karl iz šole doma?« — **Hčerka:** »Mislil dal! Ga še sicer nisem videla, pa mačka je že dalje časa skrita pod posteljo.«

»Nehaj že vendar enkrat s prerekanjem, Tone! Pametnejši odneha.« — »Že poznam, že poznam ta pregovor! A tale moj sosed noče verjeti, da bi bil jaz bolj pameten.«

Ali si že obnovil naročnino?

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

Lukolela na ekvatorju v belgijskem Kongu, 20. XII. 1933.

Potovanje v Afriko.

Anton Kramberger, misijonar.

V začetku julija 1933 me je ob neki priliki vprašal g. vizitator misijonarjev jug. province, ali bi bil voljen iti v Afriko. Ko sem celo zadevo dobro premislil, sem se odločil, da grem. Pripravil sem si potni list. V začetku meseca septembra sem še obiskal s prijateljem Ernestom rojstno faro sv. Urbana, se poslovil od bratov in sester in drugih prijateljev in znancev ter se podal na dolgo potovanje, ki je trajalo z malimi presledki ravno tri mesece.

Dne 12. septembra sem vzel slovo od bele Ljubljane. Ob osmih je oddrdal vlak proti Trstu. Na obmejnih postajah in Rakeku in Postojni so bili jugoslovanski in italijanski financarji zelo velikodušni. Približno ob treh popoldne se je vlak ustavil v Trstu. Hitro sem napisal par dopisnic s pozdravi prijateljem, se poslovil od znancev, ki so prišli na kolodvor, in vlak je zdrdral naprej proti Benetkam. Na postaji Monfalcone me je čakal prijatelj iz Goriškega. Ni mu šlo v glavo, zakaj se podajam na tako dolgo in težavno pot. Kaj smo ti storili hudega, da nas zapuščaš? Kdo te je tako razžalil, da si sklenil nas zapustiti? Odgovorim mu: Duša zlata, ne grem radi tega, ker bi me kdo razžalil, ali pa radi tega, ker bi nekateri grdo ravnali z menoj. Radi tega grem, ker želim ubogim črnem tam v daljni Afriki pomagati in jih učiti boljšega življenja. Solze so nama zalile oči... Z Bogom, Karlo! — Z Bogom, Tone!

Benetke, krasno mesto, postavljeno na hrastih, ki so rastle na slovenskih tleh. Ni bilo veliko časa za ogledovanje, ker je vlak stal samo eno uro. Mimogrede napišem par dopisnic dragim v domovini. Proti Padovi je vozil vlak z vprav divjo brzino, da se človeka skoro loteva bojazen. V Milan smo prišli vprav o polnoči. Občudoval sem ogromen kolodvor, ki je pokrit z velikansko železno streho. Kaj takega še nisem videl ne prej, pa tudi pozneje ne več. So pariški kolodvori tudi veliki, pa se mi je zdelo, da je milanski še večji. Še malo, in poslovili smo se od italijanskih sprevodnikov in fašistov, ki so spremljali vlak, in prišli na švicarska tla. Ko se je daniilo, je vozil vlak ob Ženevskem jezeru. Ob osmih zjutraj so prišli vljudni francoski sprevodniki pregledat vozne listke, na postaji Valorbe pa so nas pretipali francoski financarji, če ni morda kdo vtihotapil kaj prepovedanega italijanskega blaga.

Pokrajina ob italijansko-francoski meji je zelo pusta in dolgočasna; tu pa tam je videti kakšno revno vas in po obširnih planjavah so se pasle male črede mršave in črne govedi. Le proti mestu Dijon se je pokrajina spremenila. Polja so skrbno obdelana in posajena s karfižolo in sladkorno peso.

Kake pol ure pred Parizom sem videl ogromno radio-postajo s 17 po 100 metrov visokimi stebri, kateri nosijo radijsko anteno. Ob dveh popoldne se je

ustavil vlak na pariškem kolodvoru. Tu je bilo malo drugačno življenje, kakor smo ga vajeni Slovenci na naših kolodvorih. Godba je igrala prav živahne koračnice. Vprašal sem nekega sopotnika, ki je bil velik šaljivec, zakaj tako slavnostno razpoloženje na kolodvoru. Odvrne mi: »To je na čast zastopniku Slovencev.«

Na kolodvoru me je pričakoval brat Misijonske družbe lazaristov Romih, doma iz Pilštanja na Spodnjem Štajerskem, sivolas starček častitljive zunanosti. V Parizu je že dolgo časa.

Pripovedoval mi je marsikaj; ker pa imam to slabost, da kaj rad pozabim, sem sproti pozabil tudi pripovedano. Vprašal me je, ali sem kaj utrujen. — »Seveda sem«, sem mu pritrtil. »Vzemi avto, da naju popelje k sv. Lazarju«. Tam je namreč glavna hiša Misijonske družbe lazaristov. Med vožnjo sem opazoval življenje in vrvenje, ki vlada po ulicah tega modernega Babilona. Z nekoliko neprijetnimi občutki sem gledal ta dirindaj: avto pri avtu, vmes motorna kolesa, smrad po dimu od bencina; hiše večinoma črne od tega dima; ljudje hitijo z neko čudno naglico na vse strani. Spomnil sem se lepih in mirnih mest Slovenije in skoraj se me je hotelo lotiti domotožje po Celju, Ptuju, Mariboru, Ljubljani in drugih mestih, ki so na slovenski zemlji. Človek ne zna prej ceniti svoje domovine, dokler ne pride med tuje. Da je to resnično, sem tudi sam občutil. Pa sem odgnal neprijetne misli, katere so me nadlegovale, ker res niso primerne za misijonarja, ki hoče iti v daljne poganke kraje med ubogo ljudstvo, ki živi dostikrat v največjem pomanjkanju.

Prva pot, ko sem prišel v hišo Sv. Lazarja, me je peljala na grob sv. Vincenca, ustanovitelja Misijonske družbe. Preteklo je že 273 let, odkar je umrl mož, ki je storil za tisti čas res čudovita dela, katera občuduje še današnji svet; mož duhovnik, ki se je dobesedno ravnal po reku: »Ne samo to, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.« O, ko bi današnji svet hotel vsaj malo tako ravnati, bi ne bilo toliko gorja in bede, toliko solz in vzdihovanja, ker zemlja je bogata za vse. Žal, da so besede, ki jih je izustil italijanski zunanji minister ob priliki, ko je vstopila Italija v svetovno vojno: »Sacro egoismo«, bile in so glavno vodilo velike večine današnjih zemljanov.

Drugi dan sem obiskal kraj, kjer se je pred dobrimi sto leti prikazala Brezmadežna in izročila človeškemu rodu svetinjico, kateri pravimo »čudodelna svetinja«. Milosti, katere je prejel bedni Adamov rod po tej svetinjici, se ne dajo popisati.

Dalje sledi.

Prireditve.

Velenje. Prosvetno društvo v Šmartnem pri Velenju obvešča vse svoje prijatelje, da bo na željo mnogih ponovilo lepo spevoigro »Kovačev študent« v nedeljo dne 4. februarja, pop. ob treh v Društvenem domu. Prav uljudno povabljeni tudi tokrat vsi dobromisleči. Hočemo

vas razvedriti in program s petjem še povečati.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Naše Prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 11. februarja, popoldne po večernicah, igro »Obrekljivci« s petjem. To je po daljšem času vsled razpusta prvi nastop društva. Jurjevčani zlasti, pa tudi sosede: na svidenje! Igra kaže, kako lahko uniči obrekljivec družinsko srečo. Tudi pevske točke so zanimive!

Turnišče. Tukajšnje prosvetno društvo, katero je še sicer pred enim letom ustanovljeno, je vprizorilo v nedeljo dne 28. januarja veselo igro »Trije tički« v prostorih osnovne šole, kjer ima svoj sedež. To je druga prireditev, katera se je vršila v okviru našega prosvetnega društva, katero so vprizorili naši člani. Prireditev je vzbudila veliko zanimanje med širjo javnostjo, za kar je bil dokaz nabito polna dvorana. Režiser igre je bil predsednik našega društva g. Ciril Drakonja, šolski upravitelj, kateremu gre vsa zasluga za njegovo neutrudljivo delo, s katerim je pripomogel, da je igra prav lepo iztekla, kakor tudi drugim gospodom učiteljem in učiteljicam, kateri pomagajo pri razvoju in delovanju društva, posebno pa še pri tej prireditvi. Čisti donos je namenjen za nabavo novega društvenega odra, s katerega nam bo mogoče v bodoče vprizoriti marsikaj poučnega in zabavnega na primernem odru. Le korajžno naprej, začetek je sicer težek, toda ne smemo omagati.

MALA OZNANILA

Suhe hrastove doge 1.30 m s podnjo vred kupi: Ramšak, sodar, Maribor, Meljska 10. 85

Vino od Šmarnice ali Izabele za dom kupim. Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 79

Kmečko posestvo 19½ oralov z primernimi poslopji ugodno na prodaj. Leži ¾ ure od Ptujja, 5 minut od glavne banovinske ceste. Lepe njive, gozdovi, travniki, sadonosniki. Posestnica: Roza Horvat, Placar 25, pošta Sv. Urban pri Ptujju. 81

Posestvo 2 oralov v bližini mesta se proda. M. Križan, Maribor, Loška ulica 14. 75

Viničar se sprejme za Zgornji Porčič. Zglasiti se je pri F. Kramberger, Gočova, pošta Sv. Trojica v Slov. gor. 77

Mlinarskega vajenca sprejemem takoj, močnega, z vso oskrbo. Anton Kopše, umetni mlin, Zgornja Poljskava. 73

Mlin in posestvo 36 oralov proda Jernej Vodišek, Velk. Širje, Zidani most. 80

Dekla in hlapec se sprejmeta. Kokol Anton, posestnik, Pesniški dvor, p. Pesnica. 84

Prodajam lepo posestvo 14 oralov pri glavni cesti: njive, vinograd, sadonosnik, travnik in gozd, večidel v ravnini. Naslov v upravljalni listi. 83

Malo posestvo v Poljčanah za prodati. Naslov v upravljalni listi. 86

ZAHVALA.

Karitas, Maribor, Orožnova ulica št. 8. Smatrava za svojo dolžnost, da koristno zavarovanje »Karitas« vsem priporočava. Pripadajoča vsota nama je bila izplačana povsem točno. — Slovenja vas, dne 23. januarja 1934. — Pesek Jožef in Antonija s. r. 84

Za našo deco.

Šola za zajčke.

Ali je to mogoče? Šola za zajčke? Gotovo je to mogoče, drugače vam ne bi bili dali tu sem sliko, kako se

zajček-šolarček poslavlja od matere. Ali ni srčkan? Poglejte si ga, kako dobro je opravljen, prav kakor pravi šolarček. Gotovo je šele začel hoditi v šolo, ker se tako težko poslavlja od doma in od mamice. Mamici je seveda tudi malo tesno pri srcu, da mora svojega ljubljénčka izročiti strogemu gospodu učitelju, o katerem gre govornica, da ima dolgo šibo za poredne zajčke. Seveda, mamica niti za trenutek ne misli, da bi njen malček spadal tudi med poredne fantičke, ali vendar je sitno, če pomisli na gospoda učitelja in njegovo šibo.

Zajček torej gre v šolo. Kako zanimivo bi bilo za nas, če bi mogli to šolo videti. Pomislite, sami zajčki sede tam po šolskih klopih in star zajec jih uči kot njihov učitelj. Kaj se neki učijo? Ali vam naj povem? Zadnjič sem slučajno zašel do take šole, pa nisem stopil vanjo, da ne bi prestrašil učencev in učitelja, ampak gledal sem le skozi okno.

Bil je baš prirodopis in učitelj je govoril o zajčjih sovražnikih in je naštel med njimi tudi človeka. Joj, kako je opisal človeka, ki zasleduje uboge zajčke in jih potem, ko jih ubije, celo še — pojé. Kar zgrozili so se zajčki pri tem. Ko je učitelj to zapazil, pa jih je tolažil in jim je povedal, da se zajčki lahko izognejo nevarnosti, če se skrijejo, če utečejo in še na mnogo drugih načinov. Prav podrobno jim je razlagal vse zvišče, katerih se more posluževati zajčji rod in sedaj tudi vem, zakaj so zajčki tako premeteni, da jih le težko ujeti. Kako jih boš ujel, ko se pa v zajčji šoli učijo, na kak način lahko operarijo lovca! Male zajčke je ta pouk silno zanimal. Kar strmeli so v učitelja in so požirali njegove modre besede. Tako sem se mogel neopaženo zopet odstraniti.

Če hodite po polju, ob gozdnih obronkih in drugod, kjer imajo zajčki svoj dom, dobro glejte, če kje ne iztahnete zajčje šole. Potem mi pa pišite, ker bi jo jaz tudi rad videl.

Ivo se je izgubil.

Mati je morala na polje, kam z malim Ivom? »Najbolje bo, da ga uspravam«, si je mislila mati in res je fantka položila v posteljco, mu je zapela pesmico in Ivo je kmalu sladko spančkal. Mati ga je še skrbno pokrila in je odšla za delom.

Ivo pa ni dolgo spal. Sitna muha mu je sedla na nosek, Ivo se je obrnil v stran, a muha je nosek le zopet našla. Tedaj pa je Ivo odprl oči in je zapazil, da mamice ni več tu. Kaj pa zdaj? Kaj stori korajžen fantek? Hajd, za njo! Skobacal je s posteljsce, srajčka mu je bila predolga in se mu je opletala okoli nog. Kaj storiti? Ivo ne pomišlja dolgo, sleče srajčko, saj gre tudi brez nje.

Kam pa se naj obrne? Poznal je pot na njivo, saj je že bil večkrat z materjo tam. Brez pomisleka se je podal na pot, da bi našel mater. Hodil je in hodil. Srečal je čebelico, pogledala ga je in si je mislila: »Kam jo neki reže tale nagec?« Pa ni imela časa, ker je še bilo mnogo posla zanjo. Priletela je ptička; tudi ona se je čudila, kam jo tak majhen fantek tako držno maha.

Ivu pa je pot postajala predolga. Rad bi bil vedel, kje bi našel mamico. Zato je hotel nekega vprašati, pa koga? In tedaj je zapazil staro veverico, ki je baš

snažila orehe, da bi si jih hranila za zimo. Ohrabil se je in jo je vprašal: »Ali si kje videla mojo mamico?«

Veverica je pomišljala nekaj časa, potem pa je menila: »Ali si ti Ivo?«

»Da, Ivo sem.«

»Potem je že prav, tvoja mamica je tam onkraj gozdiča na travniku. Poti tja ne boš našel, ostani tu pri meni in počakaj, ko se bo mamica vrnila, te bo tu našla.«

Ivo je bil zadovoljen, ker mu je bilo hoje tako že dovolj. Sedel je k veverici in ta mu je pripovedovala o svojih mladičih, o svojem delu za zimo in še marsikaj drugega.

Mamica pa se je vrnila po drugi poti domov in, o groza, fantka nikjer. Vsa v strah je iskala po vseh kotih, pa ni ga bilo. Že popolnoma obupana je tekla k sošedom pravit, da se je Ivo izgubil. Tam so poslali nekoga po očeta, ki je še bil na travniku. Takoj se je vrnil domov, pa po poti, kjer je našel svojega fantka v pogovoru z veverico. Ta je naglo šinila na drevo, fantka pa si je posadil oče na rame in tako sta

prišla domov, kjer ju je mamica sprejela z velikim veseljem.

Tako se je Ivo izgubil, pa so ga kmalu zopet našli.

★

Za kratek čas.

Priporočilo.

Gospodinja vpraša novo služkinjo: »Zakaj so Vas pa na Vašem prejšnjem službenem mestu odpustili?«

Služkinja: »Ker sem pozabila otroke okopati.«

Vsi otroci: »Mama, ta je prava, ta naj ostane pri nas.«

==

Raztresen profesor.

Gospod profesor pride pozno po noči domov in stopi v svojo spalnico. Naenkrat se mu dozdeva, kakor da bi se kaj premikalo pod posteljo. Hitro zakliče: »Kdo je tam pod mojo posteljo?«

»Nihče«, mu odgovori debel glas izpod postelje.

»Čudno«, pravi profesor, »pa vendar se mi je zdelo, kakor da bi se tam kaj premikalo.«

==

Dober odgovor.

Učitelj: »Hiša ima štiri nadstropja, do vsakega vodi petnajst stopnic. Koliko stopnic je treba prehoditi, da se pride do četrtega nadstropja?«

Mihec: »Vse, gospod učitelj.«

==

Od kod?

»Kaj je treba storiti, da ostane zobovje belo in zdravo?«

»Zobe moramo snažiti, gospod učitelj.«

»Dobro, kdaj pa?«

»Zjutraj, po jedi in zvečer.«

»Tudi dobro, s čim pa si zobe snažimo?«

»S ščetko za zobe.«

»Imaš ti tako ščetko?«

»Ne, gospod učitelj.«

»Ali jo uporabljajo tvoji starši?«

»Ne.«

»Čudno, od kod pa ti sploh kaj več o ščetkah za zobe?«

»Mi jih v trgovini prodajamo, gospod učitelj.«

==

Igre.

6	1	8	13
11	7	14	4
3	12	2	15
9	5	10	

Nariši si na lepenko kvadrat, razdeli ga na 16 malih kvadratov in izreži še 15 malih tablic, na katere napišeš številke od 1 do 15. Potem razvrsti tablice s številkami v male kvadrate velikega kvadrata tako, kakor ti to kaže prva slika. Vidiš, da je en kvadrat prazen. Sedaj pa pomikaj tablice s številkami tako, da nastane tale razpored:

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	

Pomikati smeš tablice samo vodoravno in navpično, ne pa tudi poševno, tako da ostane vselej en kvadrat prazen, na katerega lahko potem potegneš drugo tablico s številko. Z malo vaje boš kmalu prišel na to, kako se igra najbolj uspešno izvrši. Seveda si lahko tablice s številkami postaviš v kvadrat, kakor ti je drago, samo da moraš vselej doseči končno razvrstitev.

Imaš li bolečine

v obrazu!
po vsem telesu!
Ali rabiš mazilo,
ki krepi in jači!

Ali te muči

Glavobol? Zobobol?
Trganje?
Želiš li najboljše za zobe,
kožo, glavo?
Ali si preveč občutljiv za
hladen zrak?

Vporabljaljaj Elsafluid!

1117

Pravi Fellerjev Elsafluid se dobiva v lekarnah in zadevnih trgovinah po Din 6.—, Din 9.— in Din 26.—. Po pošti najmanj 1 zavoje (9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici) za 58 Din, dva taka zavoja 102 Din pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrge 341, Sav. ban. — Odobreno po ministrstvu soc. pol. in narod. zdravja, Sp. št. 509 z dne 24. marca 1932. | **Zapomnite! Elsafluid ostane Elsafluid!**

Dražba zastavljenega blaga

v Mariborski zastavljalnici, Gosposka ulica št. 46, bo dne 14. februarja 1934. - Efektna dražba od 9. do 12. ure dopoldne. Dragocenosti od 14. do 18. ure (popoldne).

Hranilnica Dravske banovine Maribor**Centrala: Maribor**

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Za cerkveno ljudsko petje

smo vam pripravili cerkvene pesmarice, ki smo jim določili kar najnižjo ceno:

1. **Cerkvena ljudska pesmarica** samo po Din 3.—. Obsega 100 izbranih pesmi.
2. **Venec sv. pesmi**, obsega ravno 1000 cerkvenih pesmi, stane broš. Din 10.—, vezana Din 26.—. **Venec sv. pesmi in Molitev**, vez. v eni knjigi Din 30.—.
3. **Prijatelj otroški** (molitve in pesmi z notami za šolsko mladino), broš. Din 2.—, vez Din 5.50 in Din 7.50.
4. **Jezus, blagoslovi nas!** (Slomšekove blagoslovne pesmi z notami), Din 5.—.
5. **Kvišku srca** (pesmarica z notami), broš. Din 12.—, vez. Din 20.—.

Poleg teh naročajte tudi vse ostale cerkvene skladbe, novejšje in starejše, pri

TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU.

Ali se želite

76

gihta in protina temeljito rešiti?

Trganje in bodenje v udih in sklepih, otekli udi, skrivljene roke in noge, trganje in bodenje raznih delih telesa, celo slabost oči so večkrat posledice revmatizma in kostobolja, ki se mora odstraniti, ker drugače bolezen vedno bolj napreduje.

Nudim Vam

zdravilno, sečno kislino razkrajajočo, izmenjavno snovi in izločevanje pospešujočo

domačo zdravilno pijačo

ki je na umeten način točno po naravi napravljena po blagoslova polnem zdravilnem vrelcu, ki ga je dobra mati narava podarila bolanemu človeštvu.

Pišite mi takoj in Vi dobite **popolnoma brezplačno eno podučljivo razpravo.**

Poštno-nabiralno mesto:

RUGUST MÄRZRE, Berlin-Teltow. Hermann Göring-Allee 7-8. Abt. 288.

Denar naložite najboljšje in najvarnejše pri**Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru****Gosposka ulica**

f. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Kože vseh vrst divjačine kupujem. P. Semko, krznar, barvanje in strojenje kožuhovine, Maribor, Gosposka ulica 37. 1136

Vinogradniško posestvo 20 oralov na prodaj. Naslov v upravi lista pod šifro »100.000«. 45

Dobro toplo zimsko blago

kupite poceni pri

manufakturni veletrgovini

Franc Dobovičnik, Celje,
Gosposka ulica 15. 157

Močno flanelo za perilo od Din 7.— naprej
Barchente za obleke od Din 9.50 naprej
Berlinski robci za ogrniti od Din 80.— naprej
Sukno črno in modro
(za Überjackne) . . . od Din 45.— naprej
Sukno za obleke in kostume od Din 28.— naprej
Debelo sukno za površnike po najnižji ceni.
Zimsko perilo za moške, ženske in otroke po neverjetno nizki ceni!

Ženini in neveste!

Ste vabljeni, da nakupite vse potrebščine, ki jih rabite za bodoči stan, edinole pri meni, ker le takrat bode vse srečno, če bo gnezdo prijetno.

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! Prosti ogled vseh zalog! Vljudna postrežba! Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

OGLASI

v „Sl. gospodarju“
imajo najboljše
uspeh!

Žični vložki

kom. po Din 100.—

Žični vložki iz izvanredne trde žice

kom. po Din 150.—

Afrik madrace 3delne Din 250.—

Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

Za bučnice, luščene in neluščene, zamenjam pristno bučno olje. Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg in Gubčeva ulica 2. 64

Veveričje in druge kože od divjačine kupuje po najvišji ceni: I. Ratej Slovenska Bistrica. 38

Inserirajte!

Poštnina plačana v gotovini.

CIRILOVA KNJIŽN. LXXXVII. ZV.

S U Ž N J I

Svinjske kože — plačujem zopet najdražje — prodajate le v trgovini F. Steinbauer, Kapa. 20

Pluge raznih vrst, kakor tudi okopalnike in osipalnike, vse priznано dobro napravljeno, izdeluje in priporoča: Matej Bregant v Orehovi vasi, p. Slivnica pri Mariboru. 69

Nad vse zanimiv roman, ki bo izhajal v 12 zvezkih, oziroma v treh knjigah leta 1934, ki nam opisuje trgovino s sužnji! Kdor je bral že kak Karl Mayev roman, bo videl, da je ta od vseh vendar le najboljši! Naročniki plačujejo samo 10 obrokov po Din 13.— za broširan, ali 10 obrokov po Din 17.— za vezane izvode.

Vsi, ki si izposojate knjige v knjižnicah, društvenih, župniških ali šolskih, zahtevajte takoj tako dolgo knjige Karl Maya, da bodo upravitelji knjižnic videli, da ga res morajo imeti!

Dečki in fantje, to so knjige za vas, da ni takih!

Prvi zvezek novega romana je že izšel, zahtevajte ga na ogled, vam ga koj dopošljemo! Naročila sprejema

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

2

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih

∴ ∴ obrestnje najbolj. ∴ ∴

Denar je pri njej naložen po-

∴ ∴ polnoma varno. ∴ ∴

Za hranilne vloge jamči poleg re-

zerv in hiš nad 5000 članov - po-

sestnikov z vsem svojim pre-

∴ ∴ ∴ moženjem! ∴ ∴ ∴